БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 58 (16.444). | 12 март 1976 йил, жума | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ПАРТИЯНИНГ БУЮК КУЧИ

Бутун дунё совет коммунистларининг XXV съезди юзага келтирган зўр таассурот остида яшаб турибди. Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети номидан қилган чуқур ва сермазмун Ҳисобот докладида, тарихий анжуманнинг бошқа материаллари ва қарорларида инсониятнинг кўз ўнгида Советлар мамлакати чинакам улуғвор зафарларининг манзараси намоён бўлди, коммунистик қурилиш планларимизнинг салобати, олижаноблиги, реализми яққол кўринди. Бинобарин совет кишилари ҳақли равишда фахрланаётган ва амалга ошириш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилаётган ишларнинг ҳаммаси — экономикани ривожлантиришдаги, халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини оширишдаги катта муваффақиятлар, социалистик демократиянинг равнақи, СССР ленинча тинчликсевар ташқи сиёсатининг ажойиб ютуқлари шуларнинг ҳаммасини улар жонажон партиянинг фаолияти билан боғлиқ деб билмоқдалар.

«Халқ партияга ишонади. Халқ партиянинг ички ва ташқи сиёсатини тўла-тўкис қувватламоқда. Бу эса партиянинг бир кучига ўн куч қўшмоқда, партия учун битмас-туганмас куч манбаи бўлмоқда», — деди съездда ўртоқ Л. И. Брежнев. Партия билан халқнинг бирлиги уларнинг мақсадлари, фикр — ўйлари ва ишларининг бирлиги — съезд ўртага қўйган янги вазифалар муваффақиятли бажарилишининг гаровидир.

Партиянинг ўзи ўсиб, мустаҳкамланиб бораётганлиги ҳам бунинг муҳим гаровидир. Кейинги йилларда партия турмушининг ленинча нормаларига ва партиявий раҳбарлик принципларига қатъий риоя этиш асосида КПСС сафларининг ғоявий ва ташкилий бирлиги янада мустаҳкамроқ бўлиб қолди. Бизнинг партиямиз ҳозир ўн беш ярим миллиондан ортиқ коммунистни бирлаштириб турган буюк, қудратли кучдир. Съезд қарорлари партиянинг муттасил мустаҳкамланиши, унинг ҳамма бўғинлари янада кўпроқ аҳиллик, активлик, собитқадамлик билан ҳаракат қиладиган бўлиши тўғрисидаги ғамхўрлик руҳи билан суғорилган.

Уттиз йил мобайнида КПСС сафлари салкам уч баравар кўпайди, бу ҳол аввало унинг раҳбарлик роли ва обрў-эътибори ошиб бораётганлиги билан боғланган. Ривожланган социализм шароитида КПСС бутун халқнинг партияси бўлиб қолган бўлса ҳам, лекин у ўзининг синфий характерини йўқотгани йўқ. Ҳозир партияга кираётганларнинг 58 проценти ишчилар эканлиги совет жамияти ҳаётида ишчилар синфининг етакчилик ролини ифодалаб турибди. Аммо КПСС ўзининг сон жиҳатдан ўсишига зўр бераётгани йўқ. Биз олға томон қанчалик илгарилаб борганимиз сайин, деб таъкидланди съездда, шу қадар катта вазифаларни ҳал этишга тўғри келади, ҳар бир коммунист партиянинг юксак ғоявий, актив жангчиси, коммунизм қурувчилари сафидаги пешқадам куч бўлиши тўғрисида шу қадар кўпроқ ғамхўрлик қилишимиз керак бўлади.

КПСС XXIII ва XXIV съездларининг партия қурилиши масалаларига доир йўл-йўриқларининг бажарилиши ички партиявий демократияни ривожлантиришга, партия ташкилотларининг иш нормалари ва методларини такомиллаштиришга ёрдам берди. Аммо совет жамиятининг динамизми хўжалик ва маданий қурилишга, одамларни тарбиялашга партиявий раҳбарлик савиясини янада оширишни, ташкилотчилик ва сиёсий фаолиятни яхшилашни қатъиян талаб қилмоқда. Бу гап партия группаларидан тортиб иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларигача бўлган партиянинг жамики бўғинларига тааллуқлидир.

КПССнинг асосини ташкил этувчи бошланғич партия ташкилотларига съезд алоҳида эътибор берди. Улар ўзларининг бутун ишлари орқали партия сиёсатини омманинг жонли ижоди билан бирлаштиришга кўмаклашмоқдалар. Вазифа шундан иборатки, бошланғич партия ташкилотлари ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга ва фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга янада активроқ таъсир ўтказадиган бўлсинлар, коллективларда ижодий изланиш, талабчанлик ва уюшқоқлик муҳитини вужудга келтириш тўғрисида, одамларнинг маънавий ўсиши уларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш ҳақида доимо ғамхўрлик қилсинлар. Ҳар қандай участкада ленинча иш услуби партиявий раҳбарлик муваффақиятининг зарур шартидир. Бу — субъективизмга йўл қўймайдиган, жамики ижтимоий жараёнларга илмий, чуқур ижодий ёндашиш услуби эканлигини съезд эслатиб ўтди. Бу услуб ўзига ва бошқаларга юксак талабчанликни тақозо этади, хотиржамликни истисно қилади, бюрократизм ва расмиятчиликнинг ҳар қандай кўринишларига қарама-қарши бўлиб туради. Шу муносабат билан танқид ва ўз-ўзини танқид, қабул этилган қарорларнинг ижросини қаттиқ назорат қилиш ва текшириш катта роль ўйнайди.

Партияда кадрларни эҳтиёт қилиш, уларга ғамхўрлик билан муносабатда бўлиш услуби мустаҳкам қарор топди. Бироқ бундай муносабат кадрларни мустаҳкамлаш баҳонаси билан аравани торта олмаётган, ўз вазифаларини бажармаётган кишиларни раҳбарлик лавозимларида қолдира бериш мумкин, деган маънони асло билдирмаслигини съезд таъкидлаб ўтди. Партия кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашни ташкил этишга ҳам ўсиб бораётган вазифалар нуқтаи назаридан қарамоқда. Съездда бу ишни янада такомиллаштириш, юқори малакали, тажрибали ва ғоявий етук кадрлар резервини доимо тўлдириб туриш зарурлиги айтиб ўтилди.

Партиянинг фаолиятида янги инсонни вояга етказиш масалалари катта ўрин олмоқда. Коммунистик тарбия иши марксча-ленинча назариянинг мустаҳкам пойдевори асосида олиб борилмоқда. Съезд марксча-ленинча назарияни янада ижодий ишлаб чиқиш ва доимо ривожлантириш, ижтимоий фанлар ютуқларидан ғоявий-тарбиявий ишда моҳирона фойдаланиш зарурлигини айтмоқда. Ички ва халқаро ҳаётнинг ҳозирги шароитлари идеология иши олдига янги жиддий талаблар қўймоқда. Бунда гап аввало бу ишни йўлга қўйишга комплекс ёндашиш, яъни меҳнаткашлар турли группалари хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбиянинг узвий бирлигини таъминлаш устида бораётир.

Жамиятнинг сиёсий системасини ҳар томонлама ривожлантириш — коммунистик қурилишнинг муҳим йўналишидир. Съездда социалистик давлатчиликни такомиллаштиришга, совет демократиясини янада ривожлантиришга катта эътибор берилди. Советларнинг, касаба союзларининг, комсомолнинг, бошқа давлат органлари ва жамоат ташкилотларининг ташаббусини янада рағбатлантириш, аҳолининг тобора кўпроқ кенг табақаларини бошқарув ишига жалб этиш вазифаси ҳам ўртага қўйилмоқда.

Бизнинг партиямиз ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг, бутун халқнинг сиёсий йўлбошчиси бўлиш ролини муносиб равишда бажармоқда. У марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми революцион байроғини баланд кўтариб бормоқда, ўзининг тарихий вазифасини шараф билан амалга оширмоқда, порлоқ коммунистик идеалларнинг тантанаси учун тинимсиз курашмоқда. КПСС XXV съезди ишлаб чиққан қарорлар партиянинг буюк кучини оширади, бу қарорлар шу курашдаги янги қудратли омил, халқ бахт-саодати йўлидаги янгидан-янги зафарларнинг гарови бўлиб қолди. Партия бор жойда — муваффақият ҳам, ғалаба ҳам қўлга киритила беришини совет кишилари яхши биладилар.

(«ПРАВДА»нинг 10 мартдаги бош мақоласи).

ЗАРБДОР МЕҲНАТИМИЗ — ПАРТИЯГА, ВАТАНГА!

ЕРГА УРУҒ ТУШДИ

РЕПОРТАЖ

Сурхон воҳасида баҳор кезяпти. Сўнгги кунларда ҳарорат кўтарилиб, ҳаво исий бошлади. Ўт-ўланлар қулоғидан тортгандек яшнаб, бўй чўзяпти, қушларнинг чуғур-чуғури гўё борлиқ оламни қоплаб олгандай. Бутун коинот жонланиб, қурт-қумурсқалар ҳам ҳаракатга келди. Водийнинг жанубий районларида баҳор нафаси айниқса, яққол сезилмоқда: боғларда бодом, ўрик, шафтоли, гилос, эртанги олма қийғос гуллаган. Оқ, қизил, пушти ранг гулларнинг ажойиб жило билан товланиши қалбларга завқ бағишлайди.

Ям-яшил бедазорлар бўйлаб қоқи гулларнинг заррин товланиши жозибали манзара кашф этган... Асфальт бўйлаб кетган бедазор ва тутзорлар адоғидан чапга қараб бурилишингиз билан одамлар ҳамда техника воситалари кўзга ташланади. Улар кафтдек текис майдонга тўпланишган. Бу ерда Сурхон диёридаги донгдор маккажўхорикор — Термиз районидаги «Қизил юлдуз» колхозининг юқори ҳосилли маккажўхоричилик бригадаси аъзоларининг областда биринчи бўлиб ерга уруғ қадашига бағишланган тажриба алмашиш кўргазмали семинари бўляпти. Семинарда областнинг жанубий зоналаридаги колхоз ва совхозлар маккажўхоричилик бригадалари бошлиқлари, механизаторлар, барча районлар қишлоқ хўжалик бошқармаларининг бошлиқлари, «Узсельхозтехника» бирлашмалари ходимлари, партия-совет ташкилотларининг раҳбарларидан иборат 300 дан ортиқ киши қатнашмоқда.

Экишдан олдин шудгорланиб ва суғорилиб тобга келтирган, озиқлантирган, икки марта чизелланган 60 гектар яхлит майдонда бирор туп гиёҳ ёки муштдек кесак ҳам кўзга ташланмайди. Кўргазмали семинар-кенгашни область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ А. Каримов қисқача нутқ сўзлаб очади. Бригада тракторчиси Шопўлат Омонов рулга, сеялкачи Боймурод Холмуродов сеялка ўриндиғига ўтиради. Экиш агрегати ҳаракатга келади. Равон юриб кетаётган агрегат ортида тўрт қатор тўғри чизиқлар ҳосил бўлиб кетяпти. «Имритин-338» гибрид нави белгиланган чуқурликка бир текис ташлаб борилмоқда.

Биринчи агрегат ортидан бригадир Тўра Қулсоатовнинг ўзи ҳам иккинчи агрегат рулига ўтириб, ерга барака уруғи қадашга киришди. Шу куни кечгача иккала экиш агрегати билан 30 гектар майдонга барака уруғи ташланди.

— Биз ўтган йили маккажўхори экишни 15 мартда тугаллаган эдик, — деди иш куни охирида биз билан суҳбатлашган Тўра Қулсоатов. — Бу йил эса бултургидан уч кун олдин — 12 мартда уруғ қадашни тўла тугаллаймиз. Бу эса ҳосилдорликни янада ошириш имконини беради. Негаки, ўсимлик кун санайди.

Донгдор бригада аъзолари сўнгги беш йилда ҳар йили икки марта ҳосил олиш методини қўллаб, юксак марраларни эгалламоқдалар. Улар 1971 йилда 30 гектар ерга кузги арпа экиб, гектаридан 21 центнердан дон, май ойида арпанинг ўрнига маккажўхори экиб, гектаридан 49 центнердан маккажўхори дони — жами арпа-макка бўлиб, гектаридан 70 центнердан дон етиштирган эдилар. Бу прогрессив метод кейинги йилларда янада такомиллаштирилиб, ҳосилдорлик бекиёс даражада ошди, ер майдонлари ҳам йил сайин кенгайиб борди. Жумладан, бригада коллективи 1975 йилда икки марта ҳосил олиш йўли билан 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан арпа, 73 центнердан маккажўхори, жами 123 центнердан дон етиштирдилар.

КПСС XXV съездининг руҳлантирувчи қарорлари билан қуролланган донгдор бригада гвардиячилари сифат ва самарадорлик беш йиллигининг дастлабки йилида 100 гектар майдонда дон етиштиришга, бундан 40 гектарида арпа-макка алмашлаб экиш йўли билан икки марта ҳосил олиб, гектаридан 80 центнердан макка ва 50 центнердан арпа — жами 130 центнердан дон етиштиришга, фақат эртанги макка экилган 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан эса камида 100 центнердан маккажўхори дони етиштиришга, унинг ўрнига силос учун маккажўхори экиб, гектаридан 300 центнердан кўкпоя олишга қатъий сўз бердилар. Улар бу юксак маррани эгаллаш учун республикадаги энг илғор маккажўхоричилик бригадаси коллективларини социалистик мусобақага чақирдилар. Бригада аъзолари республикада донг таратган Любовь Ли бошлиқ маккажўхорикорлар билан беллашиш истагини билдиришди.

Биз саккиз кишидан иборат бўлган бу жанговар коллективга муваффақиятлар тилаймиз.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Суратда: «Қизил юлдуз» колхозининг Т. Қулсоатов бошлиқ бригадада маккажўхори экилмоқда.

В. Воҳидов фотоси.

ЧИГИТ ЭКИШГА ШАЙ

Тошкент областидаги колхоз ва совхозларнинг механизаторлари техникани кўкламги дала ишларига тайёрлашни графикда белгиланганидан 15 кун илгари тамомладилар. 12 мингта ҳайдов, ва чопиқ трактори, қарийб 3000 та сеялка, 11,5 мингта борона ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари далага чиқариш учун тайёр қилиб қўйилди.

Ўрта Чирчиқ ва Қуйи Чирчиқ районларининг ремонтчилари ва механизаторлари экиш техникасининг тайёрлиги тўғрисида биринчи бўлиб рапорт бердилар.

(ЎзТАГ).

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ОММАГА

Делегатлар билан учрашув

Тошкентдаги 1-Кисловодск маҳалласи шу кунларда машҳур бўлиб кетди. Бу ерда яшовчи тўрт коммунист партия XXV съездига делегат этиб сайланди. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг директори Виктор Николаевич Сивец, «Қизил тонг» фирмасининг директори Ойжамол Қодирова, «Ташинжстрой» бошқарувчиси Абдумўмин Абдуқодиров, Октябрь революцияси номли завод бошлиғи Ҳусниддин Файзуллаевлар ана шундай бахтга мушарраф бўлишди.

Ўтган куни съезд делегатлари маҳалла меҳнаткашларининг меҳмони бўлишди. Улар мамлакат коммунистларининг улкан форумидан олган таассуротлари ҳақида мароқ билан сўзлаб беришди.

— КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ҳисобот доклади съезд делегатларида ва чет эллик меҳмонларда жуда катта таассурот қолдирди, — деди В. Н. Сивец. — Экономиканинг энг муҳим соҳаларида капитализмнинг суянган тоғи бўлган АҚШдан ўтиб кетганлигимиз ҳақидаги рақамлар бутун зал аҳлининг қалбини ифтихор туйғуларига тўлдириб юборди. Халқнинг турмуш фаровонлиги нақадар юксалганлигини биргина шу фактдан ҳам билса бўладики, ўтган беш йилликда мамлакатда ишчи ва хизматчиларнинг ўртача ойлик маоши 17-23 процент ошди. Мен хизмат қилаётган корхонада эса бу рақам 27 процентни ташкил этди.

Уй-жой қурилиши бекиёс миқёсларда олиб борилди. Лоақал Тошкентни олиб кўринг. Беш йил мобайнида бундан олдинги уч беш йиллик миқдоридаги қурилиш ишлари бажарилди. Заводимизнинг ўзида пландан ташқари қурилган уй-жой 50 минг квадрат метрдан ошиб кетди. Ўтган йилнинг ўзида ишчи ва хизматчиларнинг фарзандлари учун 12 та боғча-ясли, иккита мактаб, беш юз ўринли касалхона қурилди. Бу йил муҳташам Маданият саройи, икки минг ўринли шифохона қурмоқчимиз.

А. Абдуқодиров 15,5 миллионли коммунистлар армиясининг вакили бўлиб съездга борганидан миннатдорчилик изҳор этиб, коммунистик жамият бунёдкорларининг гвардиячилари, мамлакатнинг донгдор кишилари билан учрашганлигини айтди.

— Биз ҳар қадамда ҳамкорлик, дўстлик, интернационализм сўзларини эшитамиз. Лекин буни ўз кўзинг билан кўриш завқи бошқача. Съездда сўзга чиққан ҳар бир делегат Ватанимиз осмонида ўттиз бир йилдан буён тинчлик ҳукмрон бўлиб келаётган экан, буни таъмин этган партиямиздан, ленинчи Марказий Комитетдан, Сиёсий бюродан ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежневдан чексиз миннатдорчилигини изҳор қилди.

— Съезд тўққизинчи беш йилликдаги қаҳрамонона ишларга якун ясаб, коммунистик қурилишда муҳим босқич бўлиб қоладиган ўнинчи беш йиллик режаларини белгилаб берди, — деди Ҳ. Файзуллаев. — Анжуманда халқ моддий фаровонлигини ошириш, меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди, хотин-қизларнинг унумли меҳнат қилишлари учун шарт-шароитлар ва қулай имкониятлар яратиш ҳақида яхши гаплар айтилди. Съездда ёш авлодни камол топтириш, съезд қарорларини бажаришга бутун меҳнат аҳлини сафарбар этиш зарурлиги ҳақида қимматли йўл-йўриқ ва маслаҳатлар берилди.

Кекса коммунистлардан Зайниддин Убайдуллаев, Ориф Ғуломов ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқиб, бутун республика меҳнаткашлари қатори маҳалла аҳли ҳам партиямиз режаларини амалга оширишга астойдил бел боғлаганлигини изҳор этдилар.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

Суратда: КПСС XXV съезди делегатлари В. Н. Сивец, Ҳ. Файзуллаев, А. Абдуқодиров ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИ КЕНГАШИ

11 март куни Тошкент идеология ходимларининг бўлиб ўтган кенгашида бир ярим мингдан кўпроқ пропагандист, сиёсий докладчи, партия комитетларининг ходимлари иштирок этди. КПСС XXV съезди қарорлари асосида идеология ходимларининг вазифалари тўғрисида Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари, съезд делегати А. А. Хўжаев доклад қилди.

Съезд ишчанлик, собитқадамлик, монолит жипслик вазиятида ўтдики, биз, съезд иштирокчилари ҳаммамиз буни асло унутмаймиз. Съездда жамиятимизни навбатдаги беш йилликда ривожлантириш ва равнақ топтириш программаси қабул қилинди.

Съезд ғояларини ҳар бир совет кишисининг онгига етказиш — фахрли ва масъулиятли вазифа. Бу вазифа идеология фронти ходимларининг асосий ишидир, бу вазифа пропагандистларнинг, лекторларнинг, шу билан бирга барча коммунистларнинг ишидир. Бу ишга ўзимизнинг бутун билимимизни, қалбимиз ҳароратини сарф этишимиз, кишиларни сафарбар қилишимиз керак.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладидаги, съезднинг бошқа материалларидаги назарий қоидалар ва хулосаларни конкрет хўжалик вазифалари ва тарбиявий фаолият билан чамбарчас қўшиб олиб бориш идеология ишида муваффақият қозонишнинг муҳим шарти эканлиги кенгашда таъкидлаб ўтилди.

Съезд партия совет халқи фаровонлигини ошириш йўлидан бораётганлигини тағин бир марта тасдиқлади. Ушбу беш йилликда Тошкентнинг ўзидагина 60 та болалар боғчаси, ўнлаб мактаблар қад кўтаради, уй-жой қурилишига сарфланадиган капитал маблағларнинг ҳажми 20 процент ортади. Халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқарадиган тўқимачилик комбинати, «Малика» ва «Юлдуз» фирмалари реконструкция қилинади.

Сиёсий маориф ва иқтисодий билим, комсомол сиёсий маорифи системасида съезд материалларини кенгроқ пропаганда қилиш мақсадида съездга бағишланган машғулотлар туркумини ўтказиш мўлжалланади. Шаҳарда мавжуд бўлган уч юздан ортиқ маданият халқ университетларининг ўқув планига Марказий Комитет Ҳисобот докладининг ва мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш асосий йўналишларининг барча бўлимлари юзасидан қўшимча темаларни киритиш керак. Корхоналарда ва ташкилотларда, маҳалла комитетлари ҳузурида доимий ишлайдиган лекторийлар ҳозирнинг ўзидаёқ ташкил этилмоқда. Съезд қарорларини пропаганда қилиш соҳасида мўлжалланган тадбирларни амалга оширишда оммавий ахборот воситалари, кино, нашриётларнинг ҳам катта роль ўйнаши кўзда тутилган. Энг яхши пропагандистлар билан агитаторларнинг тажрибаларини ҳамиша умумлаштириб, оммалаштириш ҳам муҳим аҳамиятга эгадир.

(ЎзТАГ).

ТАРАДДУД

Чирчиқ ва Фарғона кимёгарлари йил бошидан буён пахтакорларга планга қўшимча қилиб 50 минг тонна азотли ўғит жўнатдилар.

Деҳқонларга йилдан-йилга тобора кўпроқ минерал ўғит етказиб берилмоқда. «Ҳосилдорлик малҳами» асраладиган катта-катта омборхоналар қурилмоқда. Шу йилнинг ўзидаёқ Наманган областида 11 минг тонна ўғит асраладиган Тўрақўрғон омборхонаси, Самарқанд ва Сурхондарё областларида ҳар биттасида 10 минг тоннадан ўғит сақланадиган иккита омборхона қурилди. Ҳозир Қашқадарё областида худди шундай ҳажмдаги омборхоналар қурилаётир. Баҳорги экиш-тикиш олдидан республикамизда станциялар яқинидаги ва қишлоқ омборхоналарида бир ярим миллион тоннадан кўпроқ ўғит жамғариб қўйилди.

Деҳқонлар беш йилликнинг биринчи йили ҳосилига мустаҳкам замин яратиш тараддудини кўриб, ҳозирнинг ўзидаёқ 850 минг гектар пахта майдонига ёки ўтган йили шу пайтдагига нисбатан 120 минг гектар ортиқ майдонга фосфор солдилар.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКАЛАРДА НАШР ЭТИЛДИ

«Туркманистон» (Ашхобод), «Азернешр» (Боку), «Лиесма» (Рига) нашриётлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «КПСС Марказий Комитетининг Ҳисоботи ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари» тўғрисида 24 февралда КПСС XXV съездида қилган докладини туркман, озарбайжон ва латиш тилларида алоҳида брошюра қилиб чиқарди.

(ТАСС).

ЭЛЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Ливия Араб Республикасининг янгидан тайинланган СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси Дау Али Суейданни 10 мартда қабул қилди.

А. А. Громико Малининг янгидан тайинланган СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси Бубакар Кассени ҳам шу куни қабул қилди.

А. А. Громиконинг элчилар билан суҳбатлари дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

«КОСМОС-806» ПАРВОЗДА

1976 йил 10 мартда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-806» учирилди.

Йўлдош бортига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

БИЗ ПАРТИЯ XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИНГ АМАЛГА ОШИРИЛИШИНИ ТАЪМИНЛАШНИ ВА БИНОБАРИН КОММУНИЗМ ИШИ ВА ТИНЧЛИК ИШИНИНГ ЯНГИ УЛКАН ҒАЛАБАЛАРИГА ЭРИШИШНИ ТАЪМИНЛАШНИ ТАБИИЙ, УЗИМИЗНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАМИЗ ДЕБ БИЛАМИЗ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

ФАОЛИЯТИМИЗ МАЗМУНИ

Областимиз меҳнаткашлари шу кунларда жонажон партиямиз XXV съезди руҳи билан яшаб, меҳнат қилмоқдалар. Съезд иш олиб борган ҳаяжонли дақиқаларга бой, сермазмун ўн кун қўриқ воҳа меҳнатчилари қалбида сира ўчмас чуқур таассуротлар қолдирди. Ҳар бир коммунист, ҳар бир меҳнатчи ўртоқ Л. И. Брежневнинг съездда қилган Ҳисобот докладидан келиб чиқадиган якун ва хулосаларни, съезд қарорларини ўзининг жанговар ҳаракат программаси деб билмоқда.

Съезд ғояларини кенг пропаганда қилиш, уни ҳар бир коммунист, ҳар бир меҳнат кишиси онгига етказиш бизнинг шу кунги асосий вазифамиз, шарафли бурчимиздир. Бу ишни ўртоқ Л. И Брежнев Ҳисобот докладида алоҳида уқтирганидек ҳамма билимларимизни, бутун ишонтириш маҳоратимизни, бутун қалбимиз кучини сарфлаб олиб бораётирмиз.

Куни-кеча область идеология ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Унда область партия комитетининг биринчи секретари, КПСС XXV съезди делегати С. Тоиров мамлакат коммунистларининг форуми ҳақида атрофлича сўзлаб берди. съезд қарорларини кенг меҳнаткашлар оммаси ўртасида тушунтириш борасида идеология ходимлари олдида турган вазифалар тўғрисида гапирди. Кенгаш съезд материалларини пропаганда қилиш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқди. Ҳозир ана шу режалар асосида барча ишлаб чиқариш корхоналари, қурилиш ташкилотлари, колхоз ва совхозларда амалий иш олиб борилмоқда.

Область ва район партия комитетлари съезд ғояларини ҳар бир меҳнат кишиси онгига етказиш ва уни кенг пропаганда қилиш мақсадида махсус агитбригадалар ташкил этишди. Ташвиқот ва тарғибот ишлари олиб борадиган бу бригадалар составига партия ходимлари, олимлар, «Билим» жамияти аъзолари, партия комитетларининг штатсиз лекторлари, энг тажрибали агитаторлар, пропагандистлар жалб қилинди. Улар корхона, қурилиш, колхоз ва совхозларда бўлиб аҳоли ўртасида съезд қарорларини пропаганда қилиш юзасидан тушунтириш ишларини олиб бормоқдалар. Ўтказилаётган лекция ва суҳбатларда халқ хўжалигини янада юксалтириш юзасидан ўнинчи беш йилликда мамлакатимиз, республика ва областимиз меҳнаткашлари олдида турган катта яратувчилик вазифалари, шунингдек ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиямизнинг навбатдаги вазифалари чуқур ва атрофлича тушунтирилмоқда.

Ҳозир областимиздаги ишлаб чиқариш корхоналарида, колхоз ва совхозларда 4 мингдан ортиқ агитатор, 3800 дан кўпроқ сиёсий докладчи, сиёсий ахборотчи ва сиёсий ташкилотчилар омма ўртасида кенг тушунтириш ишларини олиб бораётирлар. Улар цех ва участкаларда, дала шийпонларида бўлиб, тушки дам олиш соатларида съезд қарорлари, ўнинчи беш йилликда халқ хўжалигини юксалтиришнинг асосий йўналишлари тўғрисида қизиқарли суҳбатлар уюштиришмоқда. Ана шундай суҳбатлар чоғида, ишчи, қурувчи ва деҳқонлар ўзларининг ўнинчи беш йиллик учун белгилаган шахсий режалари тўғрисида гапирмоқдалар, ишлаётган корхона, ёки колхоз ва совхозда ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш, план ва мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш юзасидан таклиф ва мулоҳазаларини билдирмоқдалар. Яқинда Жиззах қурилиш материаллари комбинатида съезд қарорлари ҳақида суҳбат бўлди. Унда шаҳар партия комитети ташкил этган агитбригада аъзолари иштирок этиб, республика ва областимиз халқ хўжалигини юксалтириш юзасидан ўнинчи беш йилликда турган вазифалар тўғрисида конкрет мисоллар билан сўзлаб беришди. Суҳбатда 200 дан ортиқ киши қатнашди. Кўпгина ишчи ва инженер-техник ходимлар ҳам сўзга чиқиб, корхона фаолиятини янада яхшилаш ҳақида фикр ва мулоҳазалар билдирдилар. Жумладан, комбинат ходими, шаҳар партия комитетининг бюро аъзоси Ғайбулла Асадуллаев бундай деди:

— 1976 — 1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларида Жиззах чўлини ўзлаштириш ишларини янада кучайтириш вазифаси алоҳида қайд қилинган. Партиямизнинг областимиз чўлқуварларига кўрсатаётган беҳад ғамхўрлиги ва ишончи биз — ишчилар зиммасига ҳам юксак масъулият юклайди. Комбинатимиз чўлдаги қурилишлар учун қурилиш материаллари етказиб беради. Съезд қарорларига жавобан корхона коллективи цементсиз керамзит блоклари ишлаб чиқаришни муваффақиятли ўзлаштирди. Бундай енгил қурилиш материалларини ишлаб чиқариш партиямизнинг XXIV съезди Директиваларида алоҳида қайд қилинган эди. Ҳозир биз ана шундай материаллардан қурилиш объектларига кўплаб юбормоқдамиз. Шунингдек, «Прокат-деталь» заводи коллективи ҳам йирик панелли блоклар ишлаб чиқаришга тезроқ киришиш учун реконструкция ишларини жадал олиб бормоқда. Биз ўнинчи беш йилликнинг самарадорлик ва сифат беш йиллиги деб эълон қилинганлигини зўр қониқиш билан кутиб олдик. Ҳозир ҳар бир ишчи фақат аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзининг асосий шиори қилиб қўйган. Ўнинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган социалистик мусобақага коллектив аъзоларининг катта кўпчилик қисми қўшилдилар.

Ишлаб чиқариш коллективларининг ўнинчи беш йиллик вазифаларини муваффақиятли бажариш юзасидан белгилаган режалари ҳақидаги бундай қалб сўзлари ҳар бир йиғилишда, суҳбат ва митингларда жаранглаб эшитилиб турибди.

Областимиз меҳнаткашлари КПСС XXV съезди руҳи билан яшаб меҳнат қилаётган шу кунларда коммунистлар халқ хўжалигини юксалтириш, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш ташаббускорлари бўлиб майдонга чиқмоқдалар. Область ва район партия комитетлари қуйидан бўлаётган ана шундай фойдали ташаббусларни ўз вақтида илғаб олиб, атрофлича ўрганиб, уни барча меҳнат коллективларининг умумий мулкига айлантириш тадбирларини кўрмоқдалар. Партия XXV съезди делегати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Аҳмаджон Валиев бошлаган ташаббус ана шулар жумласидандир. Пахтакор районидаги Кичанов номли совхознинг бригада бошлиғи Аҳмаджон Валиев съезддан бой таассуротлар ва катта режалар билан қайтди. У бригада аъзолари билан бамаслаҳат съезд қарорларига жавобан ўзи бошчилик қилаётган бригадада пахта экиладиган майдонни 2 баравар кенгайтириб яъни 400 гектарга етказиб, ишчи ва техника кучларини қисқартирган ҳолда пахта ҳосилдорлигини камида икки баравар кўпайтириш, бригада бўйича етиштириладиган ялпи ҳосилни 2 минг тоннага етказишга қарор қилди. Бу илғор бригаданинг ташаббуси аввал совхоз партия ташкилотида, сўнг район партия комитети бюросида маъқулланди. Ташаббус воҳа бўйлаб кенг қулоч ёйди. Ўнлаб чўлқуварлар бу ташаббусга қўшилганликларини билдириб, область ва район партия комитетларига мактублар йўлладилар. Мирзачўл районидаги Абай номли совхознинг Расул Ҳайдаров, Октябрь районидаги Собир Раҳимов номли совхознинг Карим Ражабов, Жиззах районидаги Навоий номли колхознинг Ортиқбой Раҳматов ўртоқлар бошлиқ бригадалари ана шу ташаббусга қўшилиб, оз куч ва меҳнат сарфлаган ҳолда кўп ва арзон, сифатли пахта ҳосили етиштиришга қарор қилдилар.

Съезд кунларида ва шунингдек съезддан кейин областимиз меҳнат коллективлари ўртасида «Экономикани ва халқ фаровонлигини янада ўстириш мақсадида ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ва иш сифатини оширайлик!», «Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатига — ишчи кафолати», «Ёнимизда битта ҳам қолоқ бўлмасин» деган янги шиорлар остида социалистик мусобақа авж олиб кетди. Бундай шиор ва ташаббуслар ўнинчи беш йиллик вазифаларини муваффақиятли бажариш йўлидаги шиор бўлибгина қолмай, шу билан бирга шу куннинг ахлоқий нормаларига ҳам айланиб бормоқда. Оммавий социалистик мусобақанинг ана шундай шартларини кўпчилик қўллаб-қувватламоқда. Партия ташкилотлари меҳнаткашларнинг тобора кўпроқ қисмини социалистик мусобақага актив жалб қилиш, бу ишнинг хўжалик вазифаларига, коллективнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётига, маънавий вазиятга чуқур таъсир ўтказишини таъминлаш, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатини ривожлантиришни ўз фаолиятларида муҳим ўринга қўймоқдалар.

Ўнинчи беш йилликда областимиз меҳнаткашлари олдида катта яратувчилик вазифалари турибди. Беш йиллик охиригача 110 минг гектардан кўпроқ дашт ерни ўзлаштиришимиз ва уни гуллаган воҳага айлантиришимиз лозим. Ана шу майдонларнинг 62 минг гектарида 12 та пахтачилик хўжалиги барпо этилади. 1980 йилга бориб қўриқ воҳамиз йилига ярим миллион тоннадан «оқ олтин» ва бошқа хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб берадиган областга айланади. Янги-янги посёлкалар, шаҳар ва районлар бунёд бўлади. Бу ишларни амалга ошириш ишига меҳнаткашларни кенг сафарбар этишга область идеология ходимлари ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

С. НИШОНОВ,
Жиззах область партия комитетининг секретари.

Тошкентнинг Усмон Юсупов номли кўчасида қад кўтараётган тўққиз қаватли уй-жой бинолари қурилиши тез суръатлар билан давом этяпти. Уларни тиклаш ишларида уйсозлик комбинатига қарашли 1-монтаж бошқармаси бунёдкорлари алоҳида жонбозлик кўрсатмоқдалар. Суратларда бошқарманинг илғор электр пайвандчиси Оксана Павловичева ва янги турар-жой биноси.

А. Тўраев фотоси.

ПАРТИЯ КЎРСАТГАН ЙЎЛДАН

КПСС XXV съезди қабул қилган қарорлар миллионлаб совет кишилари қатори комбинатимиз меҳнат аҳлини янги марраларга чорлаяпти. Маҳсулот реализация қилиш дастлабки икки ярим ойлик планини муддатидан илгари бажардик. Планга қўшимча 200 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, олинган мажбурият шараф билан адо этилди. Эришилган ютуққа Б. Қурбонбоев, М. Умаров, А. Грязнов, Т. Тухватуллин сингари ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригада, смена ва звенОларнинг коллективлари катта ҳисса қўшдилар. Шу кеча-кундузда комбинатимиз заводлари ва участкаларида яратувчилик ишлари қизғин давом этяпти.

И. КОСТРЮМИН,
Янгиер темир-бетон буюмлари ва конструкциялари комбинати партия комитетининг секретари.

ИЛҲОМБАХШ ЧАШМА

КПСС XXV съезди қарорлари ҳамма ерда бўлгани каби бизнинг корхонамизда ҳам ғайратимизга-гайрат қўшмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев докладида ва делегатларнинг ёрқин нутқларида мамлакатимиз тараққиётининг истиқболи ва коммунистик қурилишнинг конкрет режалари акс эттирилди. Биз ўнинчи беш йиллик вазифаларини амалга ошириш йўлида тобора унумлироқ меҳнат қилмоқдамиз. Цехимиз тикувчилари ҳозир ойнинг иккинчи ярми ҳисобига ишламоқдалар. Мен ва кўлгина ҳамкасб дугоналарим бир беш йилликда икки беш йилликни бажариш ташаббусига қўшилиб, сменада икки нормани уддалашга эришмоқдамиз.

Султонпошша ҲОЖИЕВА,
Урганчдаги В. И. Ленин номли тикувчилик фабрикаси ишчиси, СССР Олий Советн депутати.

ТРАКТОР ЗАВОДИ УЧУН

Тошкент Давлат машинасозлик лойиҳа конструкторлик-технологик бюроси корхоналари Тошкент трактор заводи учун махсус агрегат станокларининг дастлабки туркумини тайёрлаб чиқарди.

Агрегатлар «МТЗ-80 Х» моделидаги янги трактор учун мураккаб деталлар ишлаб чиқарадиган линияларга мўлжалланган. Завод ҳозирги пайтда пахтачилик учун мўлжалланган ана шундай тракторлар ишлаб чиқаришга ҳозирлик кўрмоқда. Мураккаб деталлар ишлаб чиқарадиган линия 15 та фрезерлик ва расточка станогидан иборат бўлади.

Агрегат станокларининг бутун комплекси шу ярим йилликда Тошкент Давлат машинасозлик лойиҳа конструкторлик-технологик бюроси корхоналарида тайёрлаб берилади.

(ЎзТАГ).

МУСОБАҚА НАТИЖАЛАРИ

Олмалиқ кон-металлургия комбинати, Қорақалпоғистондаги «Партия XXII съезди» колхози, Каттақўрғон ёғ-мой комбинати, Сурхондарёдаги «Коммунизм» колхози, Ўрта Осиё темир йўли ва тағин олтита корхона ҳамда хўжалик ўтган беш йилликнинг якунловчи йилида социалистик мусобақани пропаганда қиладиган кўргазмали агитацияни яхши йўлга қўйишда республика кўригининг ғолиблари бўлиб чиқишди. Улар касаба союзлари республика Советининг биринчи даражали дипломлари билан мукофотландилар. Кўрик иштирокчиларидан тағин элликтаси иккинчи ва учинчи даражали дипломларни олишга сазовор бўлдилар.

Тўрт даврада ўтказилган кўрикда жами саккиз мингга яқин саноат корхонаси, транспорт ва қурилиш ташкилотлари, колхозлар ва совхозлар, республиканинг маданий-оқартув муассасалари иштирок этди.

ИЛҒОРЛАРГА ЭСДАЛИК СОВҒАЛАРИ

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва қишлоқ хўжалик ҳамда тайёрлаш ишчилари ва хизматчилари касаба союзи республика комитетининг қарорига биноан Ўзбекистон колхоз ва совхозларининг тўққизинчи беш йилликни тўрт йилда бажарган илғорларидан 200 киши эсдалик совғалари билан мукофотланди. Энг яхши бригадирлар, сут соғувчилар, механизаторлар, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши бошқа тармоқлари ходимларининг меҳнати тақдирланди. (ЎзТАГ).

АЪЛО СИФАТЛИ ТОЛА

Наманган пахта тозалаш заводи йил бошидан буён мамлакатнинг тўқимачилик корхоналарига ва хорижий мамлакатларга қарийб 9 миллион сўмлик маҳсулот жўнатди. Беш йилликнинг дастлабки икки ойи топшириғига қўшимча қилиб бир миллион сўмлик пахта толаси реализация қилинди.

Наманган пахта тозалаш заводининг ишчилари самарадорлик ва сифат беш йиллигини технология линияларини такомиллаштириш соҳасидаги катта ишларни поёнига етказиб, пухта тайёргарлик билан бошладилар. Тола ажратиш цехида энг янги маркадаги учта пахта тозалагич ўрнатилди, қуритиш цехининг конвейерида эса тағин иккита қуритиш барабани ишлай бошлади. Пахта эндиликда уч марта тозаланади ва қуритилади. Корхонада табиий газда ишлатиладиган юқори унумли иситиш агрегатлари ўрнатилган. Рационализаторлар бу агрегатларга автомат регуляторларни мослашлари туфайли қуритиш камераларида ҳамиша исталган ҳарорат бўлишига эришиш мумкин. Бу тадбирларнинг ҳаммаси жуда яхши натижалар бермоқда — жами пахта толаси завод конвейеридан энг юқори давлат стандартлари даражасида чиқарилмоқда.

(ЎзТАГ).

ЛЕНИН МУКОФОТИГА НОМЗОДЛАР

КАМОЛОТ

Зулфия — ўзбек совет адабиётининг бутун бошлиқ бир бобига номини сарлавҳа қила олган улкан адибларимиздан бири. Унинг ижоди ўзбек аёлининг бахт учун кураш, меҳнатда қаҳрамонлик солномаси, лирик қаҳрамонининг ҳис-туйғулари эса ўша аёл руҳий дунёсининг қомуси дейиш мумкин.

Зулфия қаламига мансуб «Ҳижрон кунларида», «Уни Фарҳод дер эдилар», «Баҳор келди сени сўроқлаб», «Сенсиз», «Мушоира», «Ўғлим, сира бўлмайди уруш» каби қатор шеърлар ўзининг эл орасида машҳурлигида фольклор асарлари билан мусобақа қила олади.

Ҳассос шоирамизнинг ижодий фазилатларидан яна бири — доимий изланувчанлик. Шеъриятининг шуҳрати жаҳон харитасида қаричлаб ўлчаниб турганда ҳам у ижодий изланишларини фаол давом эттиради ва тўғри қилади. Шу маънода мушоира, баракали ижод давом этмоқда.

1974 йил ижод хирмонида шоирамизнинг икки ажойиб туркуми бор. Улардан бири «Камалак» деб аталиб, «Шарқ юлдузи»нинг 3-сонида босилган. Туркум шоира ижодида фалсафий мазмун кучайиб ва хилма-хиллашиб бораётганидан далолат беради.

Бу шеърларда ҳаёт ҳақида фалсафий мушоҳадалар бор. Эҳтимол, мавзу эътибори билан улар умуман адабиёт учун, ҳатто Зулфия поэзияси учун ҳам янгилик эмасдир, лекин фикрлар талқини, тони, хулосаси, образлар структурасига кўра, улар оригинал, асилдир.

Ҳаёт бу — мураккаб тушунча. Кейинги давр ижодида Зулфия бу тўғрида кўп, чуқур, доно ва таъсирли гапиради. «Қуёшли қалам» достонида (1970) шундай бир лавҳа бор: Ойбек домла дастурхонлаги нордон ровочни тавсия қилиб, бундан олинг, ҳикмати кўп, ўн саккиз ёшли бўлиб қоласиз, — дейди.

Нима, кечирганим,
кўрганим, севгим,
Дардим ва бахтимдан
кетамая нари?
Ғўр, думбул фаслдан
бошлайман йўлим,
Яшайман бутунлай бошқа
сингари?
Йўқ, устоз, қайтмайман
ўн саккиз ёшга,
Гарчанд шафақ яқин, шу
ёшда қолай.

Шундан кейинги йилларда Зулфия «Бўрон қучоғида», «Орада саҳифа қолибди бўм-бўш», «Бекор ўтган дамлар тош бўлиб эзар», «Долғали бир ҳаёт», «Иймаииб айтмаган», «Томчилар», «Мен ўтган умрга...» каби шеърлар ёзиб, шу фикрни мантиқан тўлдиради, конкретлаштиради:

Мен ўтган умрга ачинмай
қўйдим,
Ҳеч кимда кўрмайин
умримга ўхшаш,
Суйдим, эркаладим,
айрилдим, куйдим,
Иззат нима — билдим.
Шу-да бир яшаш...

Бир шеърида шоира ўзини бўрон қучоғида кўради. Юрак тўлқинлари бўрон суръатига қиёс қилинади. Аммо, бу ҳол шоирага мансур. Бу ҳам ҳаёт ҳақидаги мушоҳадалардан. Зероки бўронсиз қалбда ўтли мисралар яратиб бўлмайди. Зулфия шеъриятида шу бўрон нафаси бор. Шоира бўронли замонда яшаганидан, шу замон образини шеъриятда ярата олганидан бахтиёр:

Бўронсиз юрак-ла
ўлардим карахт,
Бўронсиз табиат кўки
яшинсиз.
Насиб бўлмаганда
шеъриятдай бахт,
Қашшоқ ўтар эдим
йироқ-яқинсиз.

Яна бир шеърида шоира шеър дафтарида бўш қолган саҳифаларни ёшлик ва кексалик боблари орасидаги йўл билан таққослайди. Бу ёшликнинг серғайрат изланишлари эмас, бу кексаликнинг ўтиб кетган ҳаётдан шикояти ҳам эмас. Бу айни ҳаётнинг туб мазмуни. Худди шоирона ҳисоботдек Зулфия бу ҳаёт этапининг умумлашма тасвирини беради.

Шоира тасвирлаётган ҳаёт даври, бу — етуклик даври. Шу камолот чўққисидан туриб у ўйлаб қараса, иймаииб айтмаган гаплар кўп экан. Аммо, бу гаплар дил қудуғида чақин бўлиб чақнаб турибди. Шу лирик қаҳрамоннинг кўзи билан у ижодни баҳолайди. Ўзи айтганидек, ҳайқириб куйлашга қодир бу қалам, лекин сўз порласин мисоли гулхан, чақнатсин учқуни тушган дилни ҳам. Ана шу тушунча билан шоира шеърга якун ясайди:

Ҳамма нарса насиб сенга
беўлчов,
Фақат,
фақат,
фақат умрдан ўзга.
Олдда бўзраяди «шош»
деган ундов,
Ҳаёт-чи?
Кўкламдан киради кузга.

«Долғали бир ҳаёт» шеъри ҳам фалсафий мушоҳада. У ҳам ҳаёт ҳақида ўй. Бу шеърда шоира муҳаббатига табиатнинг ўзи ҳавас қилиб, ҳасад қиличи-ла чопиб ташлаган дамларни, ўша аламларни тилга олади. Шу интиҳосиз озорларга бардош бера олган қалб сабр кучини қайдан олган? Уни иккинчи бор ҳаётга қудрати қандай етган? Одамлардан! Уни ўраган, унинг қайғусини бўлишиб олган дўстлардан. Ҳаёт мазмуни — одамлар билан бирга бўлишда, одамларга фойдали бўлишда деган фикрни тасдиқлайди шеър.

Шоира учун анъанавий бўлган муҳаббат мавзуси ҳам бу туркум шеърларда янги қирралари билан ёритилади. «Лавҳа» шеърида қиш картинаси нафосат билан тасвирланиб келади-да, шу манзарада ниҳол дарахтларга енгил қўнган қор, унга кўринади гуллаган олуча бўлиб. Худди шу психологик ҳолатни у ҳаёт мисолларига кўчиради:

Баъзан, юрагингда
уйғонар баҳор,
Тўйларда ўз тўйинг
қалбингда туюб...»

Шоиранинг муҳаббат лирикасида у ёзишга ҳақли бўлган табиатга таъна мотивлари бу туркумда ҳам эшитилиб туради:

Нега мени шунчалик заиф
Яратдингу, ишқ бердинг
яна?
Қалб дардига топмайин
табиб
Мажруҳ тан-ла яшайман,
мана!
Йега бердинг шунча
неъматни,
Кўз-кўз қилдинг атаб
бахтиёр,
Битта-битта торткилаб
бахтни
Олмоқ экан сенда ихтиёр?

Бу шеър сабот билан умрни безаб ўтаётган лирик қаҳрамоннинг қалб баёнидир. «Бекор ўтган дамлар тош бўлиб эзар» шеърида яна шу фикр давом эттирилган. Ҳаёт қайнар кўку сув, қуруқликда. Шунга эш бўлиб лирик қаҳрамон ҳам бахтиёр. Аммо, тунлар у бедор, бекор ўтган дамлар уни тош бўлиб эзар. Лекин бу сафар ўша ҳолатдан бошқача хулоса чиққан:

Майли, эзсин,
Дардсиз тириклик ҳам
йўқ,
Фақат бўшлиққина
бедард, беозор.
Ташвиш ва шодликсиз
улар-ку қўшиқ,
Шоир қалби куйсиз,
бастакорсиз тор.

«Айт-чи, кўзларингда борми юлдузинг?». Ҳа, ёрнинг кўз чақинлари бир маҳаллар шундай ифодаланган ва бу образ адабиётимизда энг машҳурлардан бири. Аёл кўзлари! Улар ҳақида шеър ёзмаган шоир кам. Аммо, Зулфия бу кўзларда Шарқ аёлининг бутун тарихини кўради:

Чиммату, зулматда
ютилган олов,
Олинмаган қасос, заиф
мутелик.
Бари кўзга чўккан
ёнолмай лов-лов —
Шундан тунги кўлдай
сирларга тўлиқ.

Масаланинг лирик томонини ҳам шоира ёддан чиқармайди. Аёл кўзларидаги жодунинг минг бир маъносини ҳам тўғри таърифлайди. Тасвирининг ҳаққонийлигида у шу қора кўзларнинг гоҳ эркалик ёшларини ҳам четлаб ўтмаган ва унга ҳам гўзал изоҳ топган.

Ҳатто нуқс бўлмас гоҳ
қалқиб қолган ёш,
Ёмғирсиз бўларми йил —
бўйи кундуз?
Тақдири, ҳаёти, жонида
қуёш,
Ҳа, кўзда сизларни
куйдирган юлдуз.

Поэзия воқеликни инсон кайфияти орқали тасвирлайди. Унинг реализми ҳиссиётлар ҳаққонийлиги билан ўлчанади. Кўриб ўтаётганимиздек, Зулфия бу реализмни эгаллаган ўткир психологик тасвирга қобилиятли шоирдир. Ҳақиқий шоир тасвирида инсон туйғуларининг гаммаси кўп бўлади. Зулфия шеърларида ҳам ҳатто муҳаббат мавзуининг ўзида ўнлаб кайфият бор. Ҳаёт фалсафаси ҳақида ёзилган шеърлар ҳам ғоят ранг-баранг кайфиятни ифодалайди.

Очманг деразани,
кукулашсин ҳур,
Қуш шодлигин англаш
ўзи ҳам бир бахт.

Шундай қилиб, Зулфиянинг бу янги туркуми пурмаъно, уларда ҳаёт фалсафасининг турли муаммолари ёритилган. Бу масалаларнинг бадиий инъикоси мукаммал, латиф. Айни вақтда камолот даври поэзиясида асло тушкунлик йўқ. Аксинча, яшалган ҳаётдан розилик, келажакдан катта умид бор. Сўнгги фикр «Камалак» ва «Келажак» шеърларида жуда яхши ифодаланган. Уфқдан-уфққа кўприк бўлиб тушган камалак шоира тасвирида нақ бизнинг суюк эртадай.

Ҳа, Зулфия поэзияси келажакка аталган поэзия. Унинг келажаги эса ҳозир қўлимизда мавжуд шеърият инжуларидан келиб чиқади. Бу шеърият ижодкорини устоз шоир Миртемир бундай улуғлайди:

«Зулфияхонимнинг ўз отасининг темирчилик касбига ҳаваси, пўлат парчаларидан чақмоқлар сачратганига маҳлиё бўлгани ва ўшандоқ бўлишни орзу қилгани бизга маълум. Менимча, шоира ўз орзусига тўла етган, кўклам ва бахт жарчиси, тонг куйчиси, юракларда чақмоқ чақиб, оловлантириш бахтига эришган омадёр қаламкашлардандир. Шоира бутун ҳаётини, билимини, вақтини, ўқувини — бутун ўзини ва ўзлигини шеъриятга бағишлаган, қисқача қилиб айтсак, шеърият учун туғилган жондир».

Зулфия ижодининг бугунги чўққиси «Камалак» туркуми адабиётимиз тарихидан мустаҳкам ўрин олди, бугунги совет поэзиясининг камолотига мисол бўлиб қолди. Ажойиб таржимон дўстларимиз ғайрати билан у рус тилига таржима қилинди ва ундан эстетик завқ олганлар даврасини миллионлар ҳисобига кенгайтирди.

Шу фикрларимизнинг энг ёрқин далили мазкур шеърлар туркуми учун унинг муаллифи Ленин мукофотига номзод қилиб кўрсатилганидир. Бизнингча, бу асарлар шу юксак мукофот билан тақдирланса, минглаб шеърият мухлисларининг ҳаққоний баҳолари жамланган бўлади. Зероки, асарлар буюк devонга муносибдир.

Лазиз ҚАЮМОВ,
профессор, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати.

ЗАРБДОР МЕҲНАТИМИЗ — ВАТАНГА, ПАРТИЯГА

СЪЕЗД ЙИЛИДА УЛКАН МАРРАЛАРГА

«Китоб» боғдорчилик-виночилик совхозининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, тўққизинчи беш йиллик ва 1975 йил учун белгиланган асосий иқтисодий кўрсаткичларни муваффақиятли бажардилар. Беш йилликда давлатга 45,3 минг тонна сабзавот, 1,2 минг тонна мева, 25,7 минг тонна узум етказиб берилди. Чорвачилик маҳсулотлари топшириш планлари ошириб бажарилди. Хўжаликнинг индустриал қудрати оширилди. Пландан ташқари 500 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Боғдорчилик-виночилик совхози коллективи КПСС XXV съезди қарорларини чуқур қониқиш билан кутиб олдилар ва шу қарорлар асосида ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили вазифаларини муваффақиятли бажариш юзасидан янги марралар белгиладилар.

Бу йил пландаги 8,2 минг тонна ўрнига 12 минг тонна сабзавот, 5,4 минг тонна ўрнига 6,5 минг тонна узум етиштириш планлаштирилди.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТЬ, КИТОБ РАЙОНИДАГИ «КИТОБ» БОҒДОРЧИЛИК-ВИНОЧИЛИК СОВХОЗИ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИНИНГ 1976 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Ҳар гектар ердан 300 центнердан сабзавот ва 270 центнердан узум олинади. Бу мажбуриятлар ишлаб чиқаришни янада интенсивлаш, илғор тажрибалар ва технологиядан ҳар томонлама фойдаланиш, ҳамма ишларни ўз вақтида ва сифатли бажариш, меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан бажарилади. Бундан ташқари 30 гектар майдондаги токзорлар реконструкция қилинади. Кўп меҳнат талаб қиладиган ишларнинг механизациялаш даражаси оширилади.

Хўжаликда чорвачилик янада ривожлантирилади. Чорва моллари ва паррандаларни боқиш, сақлаш ва парваришлаш яхшиланади, шу асосда уларнинг маҳсулдорлиги оширилади. Ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сут 3370 килограммга етказилади. Қорамоллар бутун йил давомида бўрдоқига боқилади ва ҳар бош қорамолнинг тирик вазни 400 килограммгача етказилиб, гўштга топширилади. Ҳар юз бош сигирдан камида 95 та бузоқ, ҳар юз бош она чўчқадан 2800 та чўчқа боласи олинади. 370 тонна сут, 110 тонна гўшт, 400 минг дона тухум етиштирамиз. Чорва қишлови учун 1200 тонна сенаж, 900 тонна силос бостирамиз. 350 тонна витаминли ўт уни тайёрлаймиз.

1,8 миллион сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилишини таъминлаймиз. Маҳсулотни реализация қилиш йиллик планини муддатидан илгари 20 декабрда бажарамиз. Меҳнат унумдорлигини пландагига нисбатан 1 процент оширамиз. Хўжаликда тайёрланаётган «Кагор» виноси Давлат сифат белгиси аттестациясига тақдим этилади.

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва сифатни яхшилаш ҳисобига камида 1,2 миллион сўм соф фойда олинади.

«Китоб» боғдорчилик-виночилик совхози меҳнаткашлари юксак социалистик мажбуриятларини тўла ва ошириб бажаришга сўз берадилар. Биз «Узплодоовошчвинпром» бирлашмасига қарашли барча совхозларнинг ходимларини экономикани мустаҳкамлаш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва иш сифатини яхшилаш, 1976 йилги халқ хўжалик планларини муваффақиятли бажаришга чақирамиз.

Социалистик мажбуриятлар «Китоб» боғдорчилик-виночилик совхози ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

«Огонёк» боғдорчилик-виночилик совхозининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, ўтган йилги, умуман эса беш йиллик планларни тўла бажардилар. 1971—1975 йилларда давлатга 18,9 минг тонна мева, 34,4 минг тонна узум, 1,7 минг тонна сабзавот армуғон этилди. Давлатга чорва маҳсулотлари етказиб бериш халқ хўжалик плани анча ошириб бажарилди. Совхознинг саноат корхонаси катта муваффақиятларга эришди. Пландан ташқари 3,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXV съезди қарорларини зўр кўтаринки руҳ билан кутиб олдилар. Ўз меҳнатлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг эсдалик нишони ва кўчма Қизил байроғи билан тақдирланганига жавобан муносиб меҳнат совғалари тайёрлаш учун кураш бошладилар.

КПСС XXV съезди қарорларидан илҳомланган совхоз

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ҚУЙИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИДАГИ «ОГОНЁК» БОҒДОРЧИЛИК-ВИНОЧИЛИК СОВХОЗИ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИНИНГ 1976 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

коллективи 1976 йил учун юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилди. Бу йил 5 минг тонна мева ва 9 минг тонна узум етиштирилади. Мева ҳосилдорлиги гектар бошига 152 центнерга, узум 216 центнерга етказилади. Етиштириладиган маҳсулотларнинг сифати яхшиланади, биринчи сорт маҳсулотлар мева бўйича 95 процентни ва узум бўйича 99 процентни ташкил этади.

Коллективнинг бутун куч-ғайрати, билим ва тажрибаси қабул қилинган юксак мажбуриятни шараф билан бажариш учун сафарбар этилади. 50 гектар майдондаги кам ҳосил бераётган боғлар, 25 гектар майдондаги эски токзорлар кўп ва юқори сорт ҳосил берадиган мевали дарахтлар ҳамда токлар билан тўлдирилади, янги боғлар ва токзорлар бунёдга келтирилади. Ишлаб чиқариш янада интенсивлаштирилади, оғир меҳнат талаб қиладиган ишларни механизациялаш даражаси оширилади, қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликларига қарши таъсирчан чоралар қўлланади.

Совхоз коллективи чорвачиликни ривожлантириш ва маҳсулотлар тайёрлашни кўпайтиришга қаратилган тадбирлар ҳам белгиладилар. Жумладан, улар ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сутни 3200 килограммга етказиш, гўштга топшириладиган ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини 420 килограммгача тош босишини таъминлашга азму қарор қилдилар. 70 тонна гўшт, 710 тонна сут тайёрланади. Чорва қишлови учун 900 тонна дағал хашак, 1000 тонна сенаж, 1200 тонна силос жамғарилади. 150 тонна витамин уни тайёрланади.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 5,4 миллион сўмни ташкил этади. Йиллик маҳсулот реализация қилиш плани муддатидан илгари 25 декабрда бажарилади. Пландан ташқари 0,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади, меҳнат унумдорлиги планда кўзда тутилганига нисбатан 0,3 процент кўтарилади. Уч хил маҳсулотнинг давлат Сифат белгиси олиши таъминланади.

Ишлаб чиқаришда самарадорликни ошириш ва сифатни яхшилаш ҳисобига камида 2,4 миллион сўм соф фойда олинади.

«Огонёк» боғдорчилик-виночилик совхози коллективи «Узплодоовошчвинпром» бирлашмаси совхозлари меҳнаткашларига мурожаат қилиб, ишлаб чиқаришда самарадорликни ошириш ва 1976 йилги халқ хўжалик планларини муддатидан илгари бажариш, маҳсулотлар сифатини яхшилаш учун социалистик мусобақани кучайтиришга чақиради.

Социалистик мажбуриятлар «Огонёк» боғдорчилик-виночилик совхози ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ АМАЛДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЧОРВАДОРЛАР ЗАФАРИ

САМАРҚАНД. Иштихон райони чорвадорлари КПСС XXV съезди қарорларидан руҳланиб, гўшт тайёрлаш биринчи квартал планини муддатидан олдин бажардилар. Бунга «8 Март», Энгельс номли, Навоий номли колхозлар муносиб ҳисса қўшди.

Областнинг Булунғур, Жомбой, Оқдарё, Пайариқ, Пастдарғом районлари чорвадорлари ҳам иккинчи квартал ҳисобига кўп миқдорда бўрдоқи гўшти топширдилар.

Л. ЭРГАШЕВ.

КВАРТАЛ ПЛАНЛАРИ БАЖАРИЛДИ

ФАРҒОНА. Риштон райони чорвадорлари сифат ва самарадорлик беш йиллигининг дастлабки ойларида яхши натижаларни қўлга кирита бошладилар. «Риштон» совхози чорвадорлари биринчи кварталда давлатга 42 тонна ўрнига 62 тонна семиз гўшт топширдилар.

Райондаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхози чорвадорлари ҳам гўшт топшириш квартал планини муддатидан илгари ортиғи билан адо этдилар. Давлат совхоз чорвадорларидан биринчи кварталда 43 тонна ўрнига 59 тонна сифатли гўшт қабул қилиб олди.

О. ҲАКИМОВ.

УЧҚЎРҒОНЛИКЛАР ТУҲФАСИ

НАМАНГАН. Жонажон партиямизнинг XXV съезди ўз ишини муваффақиятли якунлаган шу кунларда Учқўрғон райони чорвадорлари янгидан-янги зафарларни қўлга киритмоқдалар. Ленин номли совхоз бўрдоқибоқарлари давлатга 157 тонна ўрнига 187 тонна гўшт етказиб бериб, бу соҳадаги биринчи квартал планини ошириб бажардилар. Гўштга топширилган ҳар бош сўқимнинг тирик вазни 400 килограммни, чўчқалар вазни 110 килограммни ташкил этди.

«Янгиобод» ва Охунбобоев номли совхозларнинг чорвадорлари ҳам янги-янги ғалабаларни қўлга киритмоқдалар. Янгиободликлар гўшт сотиш бўйича биринчи квартал топшириғини ортиғи билан адо этдилар.

Республикамиз пахта далаларига ўғит ташиб чиқариш тез суръатлар билан давом эттирилмоқда. Жумладан, Тошкент область Бекобод районидаги Ленин номли колхоз механизаторлари ҳам бу ишда фаоллик кўрсатишяпти.

Суратда: шу колхознинг механизатори Урозбой Усаров. У кунига 30-40 тоннадан маҳаллий ўғит ташимоқда.

Т. Маҳкамов фотоси.

ЛАУРЕАТ КИТОБЛАР

Босма нашрларни бадиий жиҳатдан яхши безаш ва полиграфия ижроси учун Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон иштирокида Душанбада ўтказилган конкурс тугади. Конкурсда 1974—1975 йилларда чиқарилган китоблар, сиёсий плакатлар, журналлар ва газеталар намойиш қилинди.

Жюри Ўзбекистондаги нашриётлар томонидан чоп этилган 27 та китоб ва 18 та плакатни энг яхши деб топди ҳамда биринчи даражали дипломлар билан мукофотлади. Нашрларимизнинг кўпчилиги иккинчи даражали дипломларга ва рағбатлантирувчи ёрлиқларга сазовор бўлди. Ўзбекистон ноширлари билан полиграфчилари конкурс натижаларига биноан умумий биринчи ўринни эгалладилар. Бу ана шундай республикалараро кўрикларда сурункасига қозонилган учинчи ғалабадир.

(ЎзТАГ).

ҲУЖУМ ДАВОМ ЭТМОҚДА

«Зангстрой» қурилиш-монтаж бошқармасининг механизаторлари Шеробод даштида қўриқ ерда ташкил этилган янги совхоз учун ер тайёрлашга киришдилар. Улар суғориш шохобчалари, коллекторлар чиқармоқдалар, келгусида чигит экиладиган майдонларни текисламоқдалар. Бу ерда 1977 йил экиш-тикиш даври бошлангунга қадар дастлаб ўзлаштирилган минг гектар майдонни тайёрлаб қўйиш керак.

Янги совхоз Шеробод даштини ўзлаштириш бошланганидан буён ўтган йиллар ичида ташкил қилинган ўн тўртинчи пахтачилик хўжалиги бўлади. Кейинги йилларда чўлқуварларнинг қўриққа ҳужуми айниқса тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Сурхон—Шеробод водийсида ўтган беш йиллик мобайнида 40 минг гектардан зиёдроқ қўриқ ер ўзлаштирилди, ўнинчи беш йиллик ичида хам шунча ер ўзлаштириш мўлжалланади.

(ЎзТАГ).

ТОҒДАГИ ЭКИНЗОРЛАР

Шаҳрисабз консерва заводи коллективи Зарафшон тизма тоғларининг этакларида дастлабки ёнғоқзор барпо этди. Шу ердаги Сарпорос деган жойда, денгиз сатҳидан 2500 метр баландликда консерва заводи ҳар йили янги-янги участкаларни ўзлаштирмоқда.

Завод бундан уч йил муқаддам тоғ пиёзи экиладиган жой очган эди. Бу тадбир консерва заводи ишчиларига яқин йиллар ичида зираланган пиёзи анзур етиштиришни бир неча баравар кўпайтириш имкониятини беради.

Сарпоросда келгусида юз гектар ер ўзлаштириш мўлжалланган. Бу ерда барбарис, наъматак экиладиган янги экинзорлар барпо этиш, ёнғоқзорни ва анзурзорни кенгайтириш кўзда тутилади.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАНИДАН КЕЙИН

«СОВЧИЛАР КЕЛИШМАДИ...»

«Совет Ўзбекистони»нинг ўтган йил 12 июль сонида босилган юқоридаги сарлавҳали фельетонда жиззахлик ака-ука Али Мамараҳимов ва Нормурод Мамарасуловларнинг инсонга хос бўлмаган ёвузлик хатти-ҳаракатлари фош қилиб ташланган эди.

Фельетон юзасидан текшириш ва тергов олиб борган Сирдарё область прокуратурасидан қуйидаги жавоб олинди:

— «Совчилар келишмади...» сарлавҳали фельетонда келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Жиноятчи ака-ука Али ва Нормуродлар устидан ўтказилган тергов материаллари область судига берилди».

Сирдарё область судидан олинган жавобда таъкидланишича, бегуноҳ қизнинг номусига тажовуз қилган Али Мамараҳимов етти йил, Нормурод Мамарасулов ҳам қилмишига яраша — икки йил озодликдан маҳрум қилинган.

ПЛАНЕТАМИЗДА

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ ХАЗИНАСИГА ҚЎШИЛГАН ҲИССА

Жаҳон матбуоти Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXV съездининг якунларини шарҳлаб, ана шу энг муҳим сиёсий воқеанинг жаҳоншумул тарихий аҳамиятини, КПСС пролетар интернационализми принципларига, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқлар озодлиги ва мустақиллиги учун курашга содиқ эканлигини таъкидлайди.

◆ СОФИЯ. Болгариянинг «Отечествен фронт» газетаси ёзади: «КПСС XXV съезди тарихий қарорларининг аҳамияти ва моҳиятини шу сўзлар билан таърифлаб бериш мумкин: КПСС марксизм-ленинизм хазинасига, коммунизм йўлидаги курашнинг амалий тажрибасига янги ҳисса қўшди. Съезд Совет Иттифоқининг, жаҳон социализмининг ва бутун тараққийпарвар инсониятнинг истиқболига янада зўр ишонч бахш этди, улар олдида янада равшан истиқболни очиб берди».

◆ ВАРШАВА. КПССнинг тарихий XXV съезди СССРдаги ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг бундан буёнги йўналишларини белгилаб берди. Бу йўналишнинг асосий мақсади — коммунизмнинг моддий-техника базасини барпо этишдан иборат,— деб ёзади Польшанинг «Глос праци» газетаси «Ленинча йўл» сарлавҳали мақоласида. Советлар мамлакатининг ленинча принципларга содиқ бўлган коммунистлар партияси XXV съездда совет халқини ва мамлакатни тинчлик ҳамда халқаро ҳамкорлик йўлидан олиб боражагини яна бир марта тасдиқлади. Совет Иттифоқининг тинчлик сиёсатини амалга ошириш соҳасида эришган муваффақиятлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев докладида илгари сурилган янги ташаббусларга асос бўлиб қолди. Бу ташаббуслар тарихий Тинчлик программасини бойитади. Ер юзидаги барча халқлар бу ташаббусларни кенг маъқуллади ва астойдил қўллаб-қувватлади.

◆ УЛАН-БАТОР. Монголия матбуоти КПСС XXV съездининг якунларини социализм ва коммунизм порлоқ ғояларининг, тинчлик, тараққиёт, эркинлик ва мустақиллик ғояларининг тантанаси йўлидаги курашнинг тарихий босқичи деб баҳолайди. «Унэн» газетаси Монголия жамоатчилиги вакилларининг изҳор қилган жуда кўп фикрларини босиб чиқариб, қуйидагиларни уқтириб ўтади: халқ Монголиясининг меҳнаткашлари совет коммунистларининг, бутун улуғ совет халқининг КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширишда, коммунистик қурилишда, халқларнинг мустаҳкам тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлаш учун курашда катта муваффақиятларга эришувларини тилайдилар.

БОНН. КПСС XXV съездининг якунлари Германия Федератив Республикасида синчиклаб ўрганиш ва таҳлил этиш мавзуидир. Етакчи газеталар СССРнинг тинчликнинг мустаҳкамланишига, қуролланиш пойгасини тўхтатишга ва ҳар томонлама, ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган ташқи сиёсий тадбирлари муҳим аҳамиятга эга эканлигини қайд қилмоқдалар. Совет Иттифоқи тинчликсеварлик йўлининг изчил йўл эканлиги, коммунистик партия сафларининг маҳкам жипслиги таъкидлаб ўтилмоқда. «Франкфуртер альгемайне» газетаси КПСС съезди «Тинч-тотув яшаш йўлини тўла-тўкис ва қатъий таъкидлади», деб ёзади.

«Дойче фольксцайтунг» газетаси қуйидагиларга эътиборни жалб этади: Москвада совет коммунистларининг съездида тинчликни таъминлаш масалалари муҳокама қилинган бир пайтда Пекинда Ғарбий Германия реакциясининг вакиллари, христиан-демократик иттифоқдан бундестагга сайланган депутатлар А. Дрегер ва В. Маркс билан учрашувлар уюштирилди. Пекин раҳбарлари, деб ёзади газета, ўзларининг суҳбатдошларига уруш бўлиши «муқаррар» деб ҳисоблаш керак ва «уруш унча ҳам чакки иш эмас», дедилар. Шу муносабат билан газета Пекин жаҳондаги барча реакционерлар билан руҳан апоқ-чапоқ бўлиб кетганлигини очиқ кўрсатди, деб таъкидлайди.

◆ ДЕҲЛИ. Ҳиндистон ёшларининг «Миллионлар овози» газетаси қуйидагиларни ёзади: КПСС XXV съезди СССР қудратининг ўсиб бораётганлигини ва совет халқи жуда катта муваффақиятларга эришганлигини намойиш қилди. Совет коммунистларининг анжумани, деб қайд қилади газета, тинчлик, тараққиёт ва равнақ топишнинг янги даврини очиб берди ва капитализмнинг, эски ва янги мустамлакачиликнинг позицияларига яна бир бор зарба берди. Совет ҳукуматининг Ҳинди-Хитой ва Ангола халқларининг мустақиллик йўлидаги ҳаққоний курашини қўллаб-қувватлашдан тортиб АҚШ билан муносабатларда кескинликни юмшатиш сиёсатини амалга оширишгача бутун фаолияти, деб таъкидлайди газета, буни яққол исбот этувчи далилдир.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

БЕШ ЙИЛЛИК ҚУРИЛИШИ

◆ ВАРШАВА. Польша Бирлашган ишчи партияси VII съезди шу беш йилликда социалистик Польша кончилари олдига кўмир қазиб чиқаришни 1980 йилга бориб 200 миллион тоннага етказиш вазифасини қўйди.

Люблиндаги янги кўмир ҳавзасидаги иккита шахта ўша йилга бориб дастлабки миллион тонна кўмирни қазиб чиқара бошлайди. Ҳозирги вақтда у ердаги Богданка қишлоғида биринчи тажриба шахтасини қуриш тез суръатлар билан давом эттирилмоқда.

Кейинги йилларда ўтказилган тадқиқотлар Люблин воеводлигида 40 миллиард тонна тошкўмир запасларига эга бўлган жуда бой қатламлар борлиги тўғрисидаги тахминларни тасдиқлади.

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ СИҲАТ-САЛОМАТЛИГИ УЧУН

◆ ПРАГА. Чехословакия Коммунистик партияси XIX съездининг Директиваларига мувофиқ бешинчи беш йилликда Чехословакия курортларида ўринлар сони 3 мингта кўпайиши керак эди. ЧССР соғлиқни сақлаш ходимлари ЧКП XX съезди арафасида ўз ишларини якунлаб бу вазифа ҳатто ошириб бажарилганлиги тўғрисида фахрланиб рапорт бердилар. Шу вақт ичида Чехия Социалистик республикасида 2.620 ўринли, Словакияда эса 1.670 ўринли санаторийлар қурилди.

ГДР ФАРМАЦЕВТЛАРИНИНГ ЮТУҒИ

◆ БЕРЛИН. Ўтган беш йил мобайнида ГДР фармацевтика саноатининг маҳсулоти 50 процентдан зиёд кўпайди. Ўтган йилнинг ўзидагина 2 миллиард маркадан кўпроқ дори-дармон ва химиявий препаратлар ишлаб чиқарилди. Бу эса республика аҳолисининг шу буюмларга бўлган эҳтиёжини маҳаллий саноат ҳисобидан 90 процент таъминлаш имконини берди.

Кейинги вақтларда мамлакатда ички эҳтиёжлар ва экспорт учун тайёрланадиган дори-дармонлар рўйхати яна 150 хил янги дорилар билан ёки такомиллаштирилган препаратлар ва медикаментлар билан тўлди. Бу препаратлар юрак-қон томир касалликларини, диабетни ва асаб системаси касалликларини даволаш учун ишлатилади.

ЯНГИ УЙ-ЖОЙ БИНОЛАРИ

◆ СОФИЯ. Ўтган беш йил мобайнида Болгарияда 242 мингдан кўп оила янги уй-жойларга кўчиб чиқди, кўп кишилар ўзларининг уй-жой шароитини яхшилаб олди.

Шу беш йилликда уй-жой қурилишининг кенг программаси белгиланди. Бинокорлар 400 мингдан кўпроқ янги квартираларни қуриб фойдаланишга топширадилар. Уй-жой қурилишининг сифатини оширишга алоҳида эътибор берилади.

(ТАСС).

Белфастда яна бир бомба портлади. Бу сафар уни Савдо маркази магазинларидан бирининг биносига ташлаб кетишган экан. Бомба портлаши натижасида магазинга катта моддий зарар етди: Суратда: Бомба портлашидан юз берган ёнғинни ўчириш пайти.

АП—ТАСС телефотоси.

МАДАНИЯТ ЯНГИЛИКЛАРИ

◆ УЛАН-БАТОР. Монголияда эндиликда саҳна ҳаваскорлари бундан беш йил аввалдагига нисбатан саҳнага уч баравар кўпроқ чиқиб, ўз маҳоратларини намойиш қилмоқдалар. Бадиий ҳаваскорлик оммавий маданий армияси сафларида қарийб 200 минг киши иштирок этмоқда. Бу — социализм шароитларида миллий маданият мисли кўрилмаган даражада равнақ топганлигининг далили.

◆ ДЕҲЛИ. Ҳиндистоннинг Бихар штатидаги асосий шаҳар Патнада очилган халқаро кино фестивалида «Озодлик — бу қандай ширин сўз», «Гамлет», «Дворянлар уяси» деган совет фильмлари кўрсатилмоқда. Томошабинлар Польша, Венгрия, Чехословакия ва бошқа мамлакатлардаги экран усталарининг замонавий асарларини ҳам томоша қиладилар.

◆ АДДИС-АБЕБА. Эфиопия пойтахтида Африка санъати фестивали ўтмоқда. Бу фестиваль Африка бирлиги ташкилотининг, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Африка ва Эфиопия ҳукумати учун иқтисодий комиссиясининг ташаббуси билан ўтказилмоқда. Фестиваль давомида сурат, ҳайкалтарошлик ва халқ санъати, китоб ва почта маркалари кўргазмалари ташкил этилади, фото экспозиция очилади ва кинофильмлар кўрсатилади.

◆ ЖАЗОИР. Жазоирдаги Константина шаҳрида Куба рассомларининг асарлари виставкаси очилди. Куба рассомларидан 7 санъаткорнинг экспозицияга қўйилган суратлари Куба революцияси тарихи, Кубада янги социалистик қурилиш тўғрисида ҳикоя қилади. Виставка жазоирликларнинг зўр қизиқишига сазовор бўлмоқда.

◆ ЛИМА. Перу пойтахтида сиёсий қўшиқларнинг биринчи миллий фестивали бўлиб ўтди. Бу фестивалда машҳур «Коррильякта», «Тьемпо нуэво», «Пролетариос» вокал инструментал группалари ва бошқалар, шунингдек чет эл ансамбллари иштирок этмоқда. Фестиваль программасига Латин Америкаси мамлакатларининг эксплуатацияга ва империалистик ҳукмронликка қарши кураши тўғрисидаги сиёсий қўшиқлар, фольклор қўшиқлари ҳам киритилган. Мард Чили ватанпарварларига бағишланган қўшиқларни тингловчилар зўр қизиқиш билан эшитмоқдалар.

◆ ДОРУССАЛОМ. Танзания пойтахтининг миллий музейи залларида «Танзания санъати ва ҳунармандчилиги» деб аталган виставка очилди. Бу виставкада рассомларнинг, наққошларнинг, заргарлар, кулолларнинг, мамлакатдан олис-олис жойларда ҳам машҳур ҳунармандларнинг асарлари кенг намойиш қилинмоқда.

(ТАСС).

АХБОРОТ
ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР

Чўпонларнинг қароргоҳларида

Фарғона области хўжаликларига қарашли қўй отарлари ҳозирги вақтда қишлаб турган баланд тоғлиқ Чўнолой яйловларида қаттиқ қиш. Бу ерларга механизациялаштирилган карвонлар жўнатилди. Чўпонларнинг қароргоҳларига чорва учун омихта ем, шунингдек молбоқарлар учун иссиқ кийим-кечак, озиқ-овқат, адабиёт етказиб берилди.

Агитбригада, медицина ходимларининг группаси чўпонлар ҳузурига жўнаб кетди.

Колхоз лимонзори

Свердлов районидаги Охунбобоев номли колхознинг янги теплица хўжалигига 700 туп лимон кўчати ўтқазилди. Ўзбекистоннинг энг яхши цитрусшунослари тажрибасини узоқ вақт мобайнида ўрганган ёш агроном Анвар Атамов лимонзорни ташкил этиш ташаббускоридир. Колхозда унинг планига биноан бир қанча янги теплица қурилмоқда.

Шу райондаги Свердлов номли колхоз ҳам ўз лимонзорини барпо этмоқда. Бу хўжаликнинг лимонзорига дастлабки уч юз туп кўчат ўтқазилди.

Мевалар экспорт қилинмоқда

«Ўзбекбирлашув»нинг Самарқанд консерва заводи Монголияга 70 тонна юқори сифатли кишмиш жўнатди. Консерва заводидан, шунингдек Чехословакия, Япония, Бельгия, Исландия, Польша, Норвегия ва бошқа мамлакатларга ҳам магиз жўнатилди.

Корхона бу йил чет мамлакатларга 700 тонна кишмиш жўнатишни мўлжалламоқда.

Бугунги кунда баҳор нафаси уфуриб турганига қарамай, тоғ бағрида момиқ қор бўйлаб чанғи отиш завқини сураётган спортчилар Чимённи тарк этмаяпшилар. Чимён тоғи этаклари дам олиш кунлари айниқса гавжум бўлмоқда.

В. Таран фотолари.

Қишлоқ заводи

АНДИЖОН. Ильичевск қишлоғидаги ғишт заводининг иккита ғишт хумдони қуриб бўлинди. Бу хумдонлардан ҳар бири йилига 26 миллион дона пишиқ ғишт етказиб бера олади. Андижон область Қўрғонтепа районига қарашли Султонобод қишлоғидан сал нарироқда қурилаётган бу завод лойиҳадаги қувватига биноан йилига 130 миллион дона ғишт етказиб беради. Заводда ишлаб чиқариш жараёнларининг ҳаммасини тўла механизациялаш ва автоматлаштириш кўзда тутилган.

Корхонанинг бўлғуси ишчилари ва инженер-техник ходимлари учун посёлка қуришга ҳам киришилди. Қурувчилар заводнинг биринчи навбатини шу йилнинг охиригача тамомлашга аҳд қилдилар.

Бош план асосида

Энергетиклар шаҳри — Ширинни ривожлантиришнинг бош плани тасдиқланди. Бу планни шаҳарсозлик — УзНИИП институти тузган. План навқирон шаҳарнинг катта истиқболини очиб беради. Бу ерда ўнинчи беш йилликда янги-янги уй-жой кварталлари, автовокзал, савдо маркази, маиший хизмат уйи, энергетиклар ва пионерлар саройи қурилади, маъмурий марказ қад кўтаради. Мавжуд дарахтзор массив базасида маданият ва дам олиш марказий парки барпо этилади.

Сув кўпаяди

Қува районида «Пахта учун» насос станцияси қуриб бўлинди. Тўртта электр агрегат ғўза сув талаб бўлгунга қадар булоқларнинг ҳаётбахш сувини 160 метр баландликка кўтариб пўлат қувурлардан далаларга бера бошлайдиган бўлади. Янги насос станцияси туфайли хўжаликлар сув билан яхшироқ таъминланади, шу билан бирга қарийб 6 минг гектар янги ерни оби ҳаёт билан суғориш имконияти туғилади.

«Совет Ўзбекистони» ва ЎзТАГ мухбирларининг хабарларидан.

ХАЛҚ АМАЛИЙ САНЪАТИ

НАМАНГАН КУЛОЛЛАРИ

Бундан бир неча йил илгари маҳаллий саноат бошқармаси ташаббуси билан Намангандаги металл буюмларни қайта ишлаш заводи қошида кулолчилик цехи ташкил этишга қарор қилинганди...

Ҳамма иш олдиндан пухта режалаштирилди. Завод маъмурияти илгари ном чиқарган ҳунармандлар билан алоқа боғлади. Кулолларни излаб топиб, суҳбатлашишди. Муҳамадумар Абдураҳмонов биринчилар қатори янги очилаётган цехда ишлаш истагини билдирди.

Муҳаммадумар учун кулолчилик ота касб. Отаси — уста Абдураҳмон асли риштонлик, машҳур Абдулла чиннипаз сулоласидан, ёшлари ҳам саксондан ошди. Замон зайли билан бир маҳаллар Норинкапа қишлоғига келиб қолган-у, шу ерда «туп қўйиб палак отган», қатор шогирдлар тайёрлаган. Муҳаммадумар ҳам 12 ёшидан ота касбини бошлаган. Ўттиз йилки шу касб билан шуғулланади, моҳир кулол бўлиб етишди. Ҳозир кулолчиликда кўзи пишиган ҳунармандлар хўжалик магазинлари пештахталарида Муҳаммадумар ясаган сопол идиш-товоқ ва ёдгорлик буюмларини бир кўришда танийдилар.

Муҳаммадумар тепкили чархини кўтариб 1970 йилнинг эрта кўкламида заводнинг Наманганcой бўйида ташкил этилган цехига кириб келганида ўзидан бошқа ҳунарманд йўқ эди бу ерда. Ўрта мактабни битирган Ҳамидхон Саъдуллаев унга шогирд тушди. Уста ва шогирд цех ишини юргизиб юборди. Йил яримлаб қолганда ёш ҳунармандлардан Иномжон Мамажонов ҳам иш бошлади. Ёшлардан Ҳамидхон Маҳмудов, Юсуфбой Юнусовлар ҳам бирин-кетин кулолчилик ҳунарини ўрганиш истагида шу ерга келдилар. Ўша йили фақат 3 турда маҳсулот— коса ва 2 хил товоқ тайёрланди. Цех белгиланган йиллик планни бажарди, 18 минг сўмлик сопол маҳсулотлар ишлаб чиқарилди.

Келаси йил ҳунармандлар 7 кишига кўпайди, маҳсулот тури ва ҳажми ортди, йил давомида 34 минг сўмлик сопол маҳсулотлари тайёрланди, топшириқ анча ортиғи билан адо этилди. Барибир цехда амалга оширилаётган ишлар ҳали талабга жавоб бермас, маҳсулот ассортименти кам, таннарх анча қиммат, хомашё узоқ Риштондан ташиб келтирилганлиги учун ишлаб чиқаришда баъзан узилиш ҳоллари рўй бериб турарди. Шунда уста Муҳаммадумар Абдураҳмонов шундай фикрни ўртага ташлади:

— Тупроқни Риштондан ташиб келтириш билан цех ишини жонлантириб бўлмайди. Хом ашёни область территориясидан топиш чорасини кўриш керак.

Уста бу ишга ўзи киришди. Областдаги адирликлар, тепаликлар бўйлаб соз тупроқ қидиришга тушди. Ниҳоят мақсадга эришилди. Уйчи районидаги «Қизилравот» совхозининг қардош Қирғизистон ССР томон чўзилган адирликларида кулолчилик учун яроқли тупроқнинг битмас-туганмас запаси топилди. Шундай қилиб, 1973 йил ўрталаридан бошлаб Наманганда кулолчилик маҳаллий хомашё ҳисобига ривожлантирила бошланди.

Кун сайин юксалаётган цех довруғи бошқа ҳунармандларга ҳам етиб борди. Чархларини бир бурчакка ташлаб қўйиб ҳунарларини ўзгартирган усталар энди цех эшигини тақиллатиб қолдилар. Қарабсизки, цех коллективи йигирма кишидан ошиб кетди.

Завод маъмурияти цехни оёққа турғизиш, кулолларнинг асрлар бўйи давом этиб келаётган қўл меҳнатини енгиллатиш масаласига катта эътибор бермоқда. Авваллари қўлда қорилган, соатлаб оёқ билан пишитилган лой машиналар зиммасига юклатилди. Цех янги ишга тушган кезда уста Муҳаммадумар елкасида кўтариб келган чарх аллақачон шаҳар ўлкани ўрганиш музейи экспонатлари қаторидан жой олди. Унинг ўрнини электр қуввати билан ишлайдиган ихчам ва серунум механизмлар эгаллади. Нақш солиш, пишириш, қолиплаш, қуритиш каби кўп меҳнат талаб қилувчи ишлар ҳам механизациялаштирилди.

Шуниси диққатга сазоворки, цех ҳунармандлари фақат план-топшириқнигина бажариш билан кифояланиб қолмасдан, ўрта мактабларни тамомлаб чиққан ёшлардан янги шогирдлар тайёрламоқдалар. Шу кунда меҳнат қилаётган кишиларнинг тенг ярми цех ташкил этилганидан кейин шу ернинг ўзида касб ўрганган ёшлардир.

— Цехимизда қўл билан бажарилаётган ишларнинг механизациялаштирилаётганлиги шогирд тайёрлаш муддатини ҳам қисқартирмоқда, — дейди шу мавзуда гап кетганда уста Муҳаммадумар. — Олдинлари бир шогирд камида 4—5 ойда ҳунар ўрганган бўлса, ҳозир 1—1,5 ойда ҳунарли бўлиб чиқяпти.

Бу қувончли ўзгаришлар цех ишининг олдинга силжишига ижобий таъсир қилмоқда. Ишлаб чиқариш ҳажми кенгаймоқда, маҳсулот сифати яхшиланиб боряпти, ассортименти кўпаймоқда. Масалан 1975 йилга келиб ялпи маҳсулот ҳажми 1972 йилдагига нисбатан 4 бараварга ортди ёки 108 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди ва реализация қилинди. Ассортимент эса 13 хилга етди. Ҳозир бу ерда оддий косадан тортиб, жилоси кўзни оладиган совға буюмларигача ишлаб чиқарилмоқда. Эндиликда область маркази ва районлар ҳамда шаҳарлардаги хўжалик магазинларида бошқа уй рўзғор буюмлари билан ёнма-ён турган кулолчилик маҳсулотлари Наманган ҳунармандларининг санъати нималарга қодир эканлигини кўзга-кўз қилмоқда.

— Кулолчилигимиз истиқболи порлоқ, — дейди биз билан суҳбатда цех мудири Юсуфжон ака Худойбердиев. — Яқин йиллар ичида коллективимизни икки бараварга кўпайтиришни, маҳсулот ассортиментини 30 турга етказишни мўлжалламоқдамиз. Шу йилнинг ўзидаёқ яна 5 хил янги маҳсулот ишлаб чиқарамиз, ялпи маҳсулот ҳажмини 120 минг сўмга етказамиз. Маҳсулот ишлаб чиқариш эса, бригада системасидан конвейер усулига кўчирилади. Бундан ташқари, ҳунармандларимиз малакасини ошириш мақсадида 5 кишини Тошкентда очилган совға ва нафис буюмлар тайёрлаш 3 ойлик кулолчилик курсига юборяпмиз.

Ҳа, Наманган кулоллари ота-боболаридан мерос бўлиб келаётган ҳунарни давом эттириш ва уни такомиллаштириш, келгуси авлодларга бекаму-кўст етказиш сари бел боғлаб хайрли иш қиляптилар. Зотан, инсоният олдидаги муҳим бурчлардан бири ҳар қандай касб-ҳунарни ўз замонаси шароитида янада мукаммаллаштириб, сайқал бериб ўзидан кейинги наслларга қолдиришдир.

О. ЖУМАНАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОЗАР ЎЛКАСИ КУЙЧИСИ

ОЗАРБАЙЖОН ШОИРИ СУЛАЙМОН РУСТАМ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА

Йигирманчи йилларнинг энг мураккаб мафкуравий кураш палласида адабий ижод майдонига қадам қўйган Сулаймон Рустам ижоди ибтидосидан тортиб, ҳозирги дамгача эл ва юртнинг тараққиёти, кураш ва интилишлари билан муттасил ҳамфикр, ҳамқадам ва ҳамнафас бўлиб келмоқда. Унинг «Аламдан нашъага», «Қадамлар», «Оташ», «Товуш», «Юлдузлар», «Кечанинг романтикаси» каби қатор шеърий тўпламлари ва кўп жилдли танланган асарларига кирган шеър, фалсафий қасида, баллада, поэма ва шеърий драмаларининг тематик доираси бағоят кенг ва сермазмун бўлиб, уларда меҳнаткашларнинг озодлик учун олиб борган қаҳрамонона кураш ва орзулари, янги ижтимоий жамият қуришга отланган совет кишиларининг музаффарона меҳнат мўъжизалари ўзининг ҳаққоний бадиий инъикосини топди.

Сулаймон Рустам шеърияти чуқур гуманистик ғоялар, ҳар бир катта ва кичик ҳодиса ҳамда воқеаларнинг моҳиятини унинг тарихий жараёнида фаҳмлаб олиш каби аъло фазилатлар билан йўғрилган. У хилма-хил поэтик шаклларда битилган етук асарларида башарнинг тақдирини, халқларнинг курашини, дунёмизнинг иқболини тўлиқ тасвирлашга интилиш билан бирга оддий киши қалбининг энг нозик зарраларини ҳам акс эттиришни эътибордан четда қолдирмади. Меҳнат аҳлининг мислсиз бунёдкорлик азму-иродаси ҳам, севги ва садоқат бобидаги умумбашарий ҳис-туйғулари ҳам шоир асарларида чуқур эътибор ва эҳтиром билан тасвирга келтирилган. Шунинг учун ҳам халқ ҳурмати ва муҳаббатини қозона олган Сулаймон Рустам чинакам халқ шоири бўлиб, эл ва юртнинг юксак мукофотларига сазовор бўлди.

Шоирнинг улуғ айём кунида биз унга «70 баҳорингиз қутлуғ бўлсин, муҳтарам Сулаймон оға! Боқий умр кўринг, янги-янги ижодий зафарлар қучаверинг!», дея тилак билдирамиз.

Ҳурматли газетхон! Қуйида Сулаймон Рустам ижодидан намуналар ўқийсиз. Шеърларни атоқли шоиримиз Мақсуд Шайхзода таржима қилган эди. Мазкур асарлар ўзбек тилида биринчи бор эълон қилинмоқда.

М. ЗОКИРОВ,
филология фанлари кандидати.

Сулаймон РУСТАМ

ИЛК МУҲАББАТ

Севиб севилганлар кўп яхши билар,
Бўлмаскан вафоси илк муҳаббатнинг,
Пойлайди ошиқни то қабргача
Ширин можароси илк муҳаббатнинг.

Менинг айтганларим шикоят эмас,
Юракни ёқувчи ҳикоят эмас,
Ҳақиқий ошиққа кифоят эмас —
Туганмас жафоси илк муҳаббатнинг.

Севгисиз гул, чечак битмас, эй кўнгил,
Инсон муродига етмас, эй кўнгил.
Негадир, билмайман, кетмас, эй кўнгил—
Бошимдан савдоси илк муҳаббатнинг?

Бу дардга не қилгай Луқмоннинг қўли?
Қўлимга тегмасдан жононнинг қўли —
Қоқди қопқамизни ҳижроннинг қўли —
Шуми-кан маъноси илк муҳаббатнинг.

Мен уни севгандим бир илк баҳорда,
У мени ташлади бўронда, қорда,
Ҳар яра соғайиб унутилар-да,
Соғаймас яраси илк муҳаббатнинг!

1944 йил.

ФИРУЗА

Фирузанинг шоирона нафосати бор,
Фирузаранг либос кияр бунда илк баҳор.
Бу ер ғоят ярашибдир Туркманистонга...
Шуҳратини авлодлари ёйган ҳар ёнга.
Оёғини ўпа-ўпа бир ирмоқ оқар,
Уйларининг деразаси қуёшга боқар.
Бундан ўтсанг, сен бу ердан тун
чоғида кеч,
Жимжитликнинг лабғаҳани қимирламас
ҳеч.
Пойлоғида қоровулда ой ва юлдузлар,
Авзоини бузолмайди қишлар ва кузлар.
Саломатлик ҳавоси бор хуш нафасида,
Йироқларда тўфон ётар ўз қафасида.
Фирузага етганида, ишонинг ҳар дам —
Бўшашади асов еллар қўллари бирдан.
Шафақлари, кундузлари сиғмас
тасвирга,

Ёз фаслида талай меҳмон келар бу ерга.
Чор атрофи тоғ бағрида яшил ўрмонлар,
Бу ерларнинг саодати мангу барқарор.
Туркманлар-ла қўлтиқлашиб кездим
бу ерда,
Қардош эллар дўстлигини сездим
бу ерда.
Юлдуз-юлдуз чечаклари атр сочади,
Ҳавас қилиб сайраб-сайраб қушлар
учади.
Меҳмонларга «келинг!» дейди
узумдорлари,
Бие-бие суқланади узумзорлари.
Балли дейман бундай сўлим бир
табиатга...
Иссиқ вақти бунга келар истироҳатга
Туркманистон саҳросининг
қаҳрамонлари,
Фирузага*) сиғинади эл ўғлонлари.
Кўкдан ерга тўр солганда қуёш
димликдан
Бунда ҳоврин чиқаради колхозчи
туркман,
Бунда роҳат қилиб, кезар ишчи,
инженер,
Баробарлик бешигидир бу ўлка, бу ер.
Бунда инсон маза қилар ҳусн уйида,
Назар солсанг кўринади йўллар
бўйида —
Булут бўлиб қалққан тўзон ичра ошкор
Машиналар, автобуслар карвони қатор...

*) Туркманистонда кўп сафобахш, гўзал бир шаҳар номи.

1952 йил.

Мақсуд ШАЙХЗОДА таржималари.

СПОРТ

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА. Ленинградда АҚШ—СССР енгил атлетика терма командалари ўртасида ўтказилган анъанавий мусобақа ниҳоясига етди. Қишки мавсум бахслари совет спортчилари фойдасига (171:117) ҳал бўлди. Ўзаро беш учрашувда 3:2 ҳисоби қайд қилинди. Энди навбат ёзги мавсум мусобақаларига.

ТЕННИС. Спортнинг машҳур тури бўйича АҚШ ва СССР терма командалари биринчи марта ўзаро мусобақалашдилар. Москвадаги бахсларда беш марта АҚШ спортчилари, тўрт марта совет теннисчилари ғолиб келиб, умумий ҳисобда меҳмонлар устунликка эришдилар. Такрорий учрашувлар 13-15 март кунлари АҚШ шаҳарларида ўтказилади.

ВЕЛОТРЕК. Тошкентлик моҳир велосипедчи Александр Юдин Ленинобод трекидаги олти кунлик пойгада СССР қишки чемпионати ғолиби бўлди. Армиячи-спортчимиз юз даврали пойгада пешқадамлик қилиб, мамлакат чемпиони номига сазовор бўлди ва кўксига олтин медаль тақди.

ФУТБОЛ. ЧССР ва СССР терма командалари Европа биринчилигининг чорак финал ўйинлари олдидан ўзаро куч синашдилар. Чехословакиянинг Кошице шаҳрида ўтказилган мазкур ўртоқлик учрашувида 2:2 ҳисоби қайд қилинди. Қордан тозаланган майдонда ўтказилган бахсда тўпларни меҳмонлардан Блохин, Трошкин, мезбонлардан Ондруш ва Неходалар киритдилар.

БАСКЕТБОЛ. Тошкентдаги «Ёшлик» спорт манежида олий лига баскетболчи аёллар командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг ҳал қилувчи ўйинлари давом этмоқда. Мусобақа иштирокчиси Ўзбекистон жисмоний тарбия институти студентлари дастлабки ўйинни муваффақиятли ўтказишди. Улар Кишиневнинг «Инждорстрой» коллективи билан куч синашиб, 70:61 ҳисобида устунликка эришдилар. Кеча майдон эгалари Ленинграднинг «Спартак» командаси билан мусобақалашишди.

ШАҲАР ЧИРОЙ ОЧМОҚДА

Ўзбекистон металлургларининг шаҳри — Бекободда янги, ўн учинчи микрорайонни қуриш бошланди. «Бекабадметаллургстрой»га қарашли 16-трестнинг бинокорлари бу ерда Ўзбекистон металлургия заводи ишчилари учун кўп қаватли шаҳарча барпо этиб берадилар. Беш йиллик мобайнида корхонанинг меҳнаткашларидан ўн мингдан зиёдроқ киши янги замонавий шинам уйларга кўчиб кирадилар.

Ўзбекистон шаҳарсозлик илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институтининг тошкентлик лойиҳачилари янги районда иморатлар қуриш учун янги туркумдаги уйларнинг типовой лойиҳаларидан фойдаланадилар. Архитекторлар кўпгина қулайликларни яратиб берадилар. Улар уй-жойларни шундай қилиб қурадиларки, магазинлар ва ошхоналар, болалар боғчалари, мактаблар ва маиший хизмат кўрсатадиган корхоналарга пиёда юриб бир неча минут ичида етса бўлади. Ҳозирнинг ўзида ўн минг киши яшаётган иккита микрорайон шундай комплекс тарзда қурилган. Аҳоли учун ўтган беш йиллик мобайнидагина 127 минг квадрат метр ҳажмида ёки ҳозир шаҳарда мавжуд уй-жой фондининг қарийб учдан бир қисмига тенг келадиган майдонда уй-жой барпо этилди. Бекобод тобора кенгайиб, обод бўлмоқда. Иморатларни қуриш бош планига мувофиқ Советлар уйи қад кўтарадиган шаҳар марказининг атрофида тўққизта микрорайон кварталлари қулоч ёзди. Шаҳарда 800 ўринли янги кинотеатр, катта касалхона комплекси, 750 кишига хизмат қилаоладиган поликлиника, ўн минг номерли автомат телефон станцияси, меҳмонхона, бошқа объектлар барпо этилади.

Мавжуд стадионни қайта қуриш ҳамда усти ёпиқ спорт зали ва бассейн қуриш мўлжалланади. Ўзбекистон шаҳарсозлик илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институтининг инженерлари билан архитекторлари меҳнаткашларнинг дам олиш базаси лойиҳасини тузиб бўлай деб қолдилар. Бу дам олиш базаси шаҳардан бир неча километр наридаги ўрмон хўжалигининг хушманзара территориясида бўлади.

(ЎзТАГ).

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Телевидение

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 18.15 —ТОШКЕНТ. 18.20 — Телефильм. 18.30 — Биз 70-йиллар комсомоллари. 19.00 — Телеочерк. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Ўзбекистон чорвадори». 20.15 — Концерт. 21.00 — «Ахборот». 21.20 — Олтин девор (спектакль). 22.00 — «Вақт». 22.30 —Олтин девор (давоми). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.15 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Расмларда қуёш акси бор. 19.30 — Жасорат. 20.00 — Концерт. 20.55 — Телеспектакль. 22.00— Жанговар постда (Тошкент). 22.30 — Концерт. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.55 — ТОШКЕНТ. 19.00 — Ўқув кўрсатуви. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.15 —Тошкент ва тошкентликлар. 20.45 — Фильм-концерт. 21.15 — **Сен етим эмассан** (бадиий фильм).

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/III да **Абу Райҳон Беруний,** 14/III да **Кўрмайин босдим тиконни.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 13, 14/III да **Комедия, комедия ёхуд ҳангома,** 15/III да **Туркман қизи.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ТЕАТРИДА — 13/III да **Ўзбекистоним** (16.00).

Кино

Она табассуми — «ЧАЙКА» (10.00, 11.45, 13.30, 17.00, 18.45, 20.30, 21.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00 19.00, 21.00), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00), «МОСКВА» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 19.30, 21.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18.00, 20.00, 21.30), «НУКУС» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00), САНЪАТ САРОЙИ, «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Алло, такси! — «ҚОЗОҒИСТОН» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00).

Сентябрь бошларида — «ЎЗБЕКИСТОН» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 21.30).

Сайҳа — НАВОИЙ номли (10.30, 13.00, 15.30, 17.30, 20.20).

●

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА
13 март соат 16.00 да
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Абдулла ОРИПОВ асари

«ЎЗБЕКИСТОНИМ»

Билетлар сотилган.

●

СССР Ички ишлар министрлиги
ТОШКЕНТ МАХСУС ЎРТА МИЛИЦИЯ МАКТАБИ
1976—1977 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МАКТАБ ИЧКИ ИШЛАР БЎЛИМЛАРИГА ЎРТА ЮРИДИК МАЪЛУМОТЛИ БОШЛИҚЛАР СОСТАВИНИ ТАЙЁРЛАЙДИ.

Мактабга ёши 30 гача бўлган Ички ишлар министрлиги органларида ишловчи ходимлар ва армия хизматини ўтаб келган гражданлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати— 2 йил.

ЎҚИШ РУС ТИЛИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Кириш имтиҳонлари 1 сентябрдан бошланади.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 октябрдан бошланади.

КИРУВЧИЛАР: СССР тарихидан (оғзаки), рус тили ва адабиётидан (иншо, маҳаллий ўрта мактабларни битирганлар баён) имтиҳонлар топширадилар.

Қабул қилинганлар кийим-бош, ётоқхона, бепул овқат, 40 сўм миқдорида стипендия ва бошқа имтиёзлар билан таъминланадилар.

МАКТАБГА КИРИШНИ ХОҲЛОВЧИЛАР ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТЛАРИ ИЧКИ ИШЛАР БОШҚАРМАЛАРИНИНГ КАДРЛАР БЎЛИМИГА МУРОЖААТ ҚИЛИШЛАРИ МУМКИН.

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИНИНГ
«ЁШЛИК» СПОРТ АРЕНАСИДА
16 мартгача
ОЛИЙ ЛИГАДАГИ АЁЛЛАР КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА СССР БИРИНЧИЛИГИ УЧУН

БАСКЕТБОЛ

Мусобақаларда: ТТТ (Рига), «СПАРТАК» (Москва области), «СПАРТАК» (Ленинград), «ДИНАМО» (Москва), «УРАЛМАШ» (Свердловск) «КИБИРКШТИС» (Вильнюс), «УНИВЕРСИТЕТ» (Олмаота), «ДИНАМО» (Киев), СИМ (Москва), «ИНЖДОРСТРОЙ» (Кишинёв), «СТАЛЬ» (Днепропетровск), СКИФ (Тошкент) командалари қатнашмоқда.

УЧРАШУВЛАР ЭРТАЛАБ СОАТ 11 ДАН БОШЛАНАДИ.

БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент ЛЕНИН проспекти № 41 * ТЕЛЕФОНЛАР Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.

Р. 03249. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. В. — 58.